

1 sreda, 15.06.2005.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 09.25h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim. Međunarodni
6 krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda. Izvolite sjesti.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Molim tajnicu da
8 najavi predmet.

9 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet
10 IT-00-39-T, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala predstavnici tajništva. Jučer smo
12 završili s radom baveći se proceduralnim pitanjima, raspravom o tome kako da se
13 koriste razgovori koje je vodio gospodin Prstojević. Prije nego što Vijeće
14 donese konačnu odluku da li i u kojoj mjeri gospodin Tieger može suočiti
15 svjedoka sa tekstom njegovog razgovora, Vijeće bi željelo da se još dalje
16 dodatno raspita. Kao prvo gospodine Tieger, ti razgovori, u obliku u kojem ih
17 zatičemo, za 22. novembar 2003., 27. novembar 2003. i na kraju 6. maja ove
18 godine, da li je transkript potpun zapis razgovora koji su vođeni sa svjedokom,
19 gospodinom Prstojevićem?

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, jesu. Osim onih pozdrava i drugih
21 stvari koje se tiču zakazivanja, ali sve bitno, da.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, sve što je bitno je zapisano u
23 skladu sa Pravilnikom i na raspolaganju su i audio snimke?

24 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ćete shvatiti, kao i gospodin
26 Stewart, da se ni pauze, oklijevanja u odgovoru itd., da se to ne može pročitati

27

28

29

30

1 iz papira, da se to može čuti na traci kada recimo svedoku treba više vremena da
2 odgovori nešto, ili nije spreman da da odgovor, tj., da se nadoveže, ponovo
3 počne. Dakle, postoji mogućnost da Obrana prođe kroz to što se događalo tokom
4 razgovora.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala na toj informaciji.

7 Na kraju, mogli bismo pitati i samog svedoka gospodine Tieger, ali u
8 razgovoru od 6. maja, to je ovaj kraći razgovor, spominje se neka bolest koja je
9 mogla utjecati na memoriju svjedoka i to 1996. što se dogodilo mnogo godina
10 prije ovih razgovora koji su vođeni 2003. i 2005. Ali da li ste imali bilo kakve
11 nove informacije o tome? Jer, inače, možemo pitati svjedoka, to bi moglo biti od
12 određenog značaja za probleme s kojima se suočavamo.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne znam o tome ništa.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda ćemo pitati svjedoka.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, za zapisnik, čini se da tu
16 piše 22. novembar, 27. novembar i 6. maj. Mislim da su tačni datumi 26., 27. i
17 28. /prevod engleskog transkripta: "novembar"/.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Da, mislim da je došlo do greške u
19 oznakama.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ja sam čitao samo ove natuknice. Tu
21 piše "razgovor sa Prstojevićem u terenskom uredu u Sarajevu 22. i 27." ali
22 zapravo to pokriva jedan drugi period.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Molimo poslužiteljicu da uvede svjedoka u sudnicu. Mi ćemo početi sa
2 nekoliko pitanja vezanih za gospodina -

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude ovo jeste strašno zbunjujuće.
4 Ovaj prvi razgovor je vođen 25. novembra.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U svakom slučaju najvažnije je da je to
6 bilo u novembru 2003. jer se onda dobiva predstava o tome kada se tačno vodilo
7 razgovor.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Da, naravno. Samo ste htjeli da u
9 zapisnik uđe tačno, pa da onda stavimo točan datum i na ovaj način.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, dobro je da smo to ispravili.

11 [Svedok je ušao u sudnicu]

12 SVEDOK: NEDJELJKO PRSTOJEVIĆ [nastavak]

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Prstojeviću.

14 SVEDOK: Dobro jutro.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što nastavimo sa
16 ispitivanjem, želio bih Vam ja postaviti nekoliko pitanja. Ona se odnose na
17 nešto što ste rekli tokom Vaših razgovora sa predstavnicima Tužilaštva. Tu je
18 zabilježeno kada Vam je postavljeno pitanje da li znate ko je Avdo Hebib, onda
19 ste Vi podsjetili ljude koji su razgovarali sa Vama na dvije stvari. Prva je
20 bila ta da ste tokom 1996. godine bili bolesni. Nešto se dogodilo sa Vašom
21 glavom, "To se može medicinski dokazati" rekli ste, i da je to uticalo u velikoj
22 mjeri na Vaše pamćenje. Kao prvo, želio bih Vas pitati što se tačno dogodilo, o

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kakvoj se tu bolesti radilo?

2 SVEDOK: Pa, vidite, ja to ljekarski nisam ispitivao. Međutim 1996. zbog
3 velikog preopterećenja i prenapregnosti...tosti i sticajem jedne prehlade imao
4 sam, ja mislim, možda i blaži moždani udar. Prilikom posjete jednog francuskog
5 generala IFOR-a kada smo otvarali jedan most u Vojkovićima preko rijeke
6 željeznice koji je IFOR napravio, dok sam držao jedan protokolarni, lagani
7 govor, osjetio sam kao da me je nešto udarilo u lijevu stranu glavo...glave, kao
8 da me je udarila /?kampa/ i od... i užasnog bola potekle su mi suze niz lice.
9 Odmah sam otišao, odvukli su me put bolnice, gdje je utvrđen jedan nenormalan
10 pritisak, 180 ne znam sa koliko, koji nisam imao ni prije ni poslije. Međutim,
11 od tada mi se pojavilo da zaboravim stvari koje nisam mogao nikad prije
12 zaboravit, i u svakodnevnom životu i danas. I od tada ukoliko se malo prehladim
13 ili se nalijem od kiše, osjetim da me lijeva glava i vrat bole. Mislim da bi CT
14 snimkom glave moglo se odmah utvrditi o čemu se radi, međutim, ja zbog
15 finansijske situacije nisam se upuštao u ljekarska ispitivanja jer to košta.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste u međuvremenu bili liječeni od
17 simptoma?

18 SVEDOK: Nijesam.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Također kažete da povremeno zaboravite
20 neke stvari. Tokom razgovora koji ste vodili 6. maja ove godine, Vi ste ukazali
21 na nešto što niste precizno znali. Naime, na pitanje da li znate ko je Avdo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Hebib, rekli ste: "znam da se radi o nekom od Muslimana koji je bio na visokom
2 položaju u MUP-u BiH ili Ministarstvu unutrašnjih poslova." I čini se da zbog
3 problema s pamćenjem niste mogli da iznesete ništa više o gospodinu Avdi Hebibu.
4 Čini se, na temelju Vašeg odgovora, da ste Vi bili svjesni da Vam Vaše pamćenje
5 ne pomaže, da se ne možete setiti detaljnijeg odgovora na postavljeno pitanje.
6 Moje pitanje Vama je sljedeće: U slučaju da dođe do toga da je Vaše pamćenje
7 nedovoljno, da ne možete odgovoriti na pitanje, da li biste Vi u takvoj
8 situaciji bili toga svjesni? Tj. kad kažete da neke stvari zaboravite, jeste li
9 svjesni da ima nešto što ste zaboravili?

10 SVEDOK: Pa, ja jesam svjestan da ima, ne nešto nego mnogo toga, napretek
11 toga što sam zaboravio, međutim zbog kooperativnosti i zbog saradnje i zbog
12 utvrđivanja činjenica i istine, ja pokušavam maksimalno da govorim i da se
13 prisetim onog što mogu. Na primer, 6. maja kada sam bio na saslušanju, kada sam
14 davao intervju čuo sam oko dvadesetak svojih telefonskih razgovora. Od tih
15 dvadeset telefonskih razgovora samo jednog telefonskog razgovora ja se precizno
16 sjećam da je bio, da sam učestovao i detaljno ga pamtim iz određenih
17 karakteristika. Sve druge razgovore sam mogao da utvrdim da su to moji jer
18 poznam svoj glas, poznam glas sagovornika, i okolnosti mogu da se prisjetim i
19 rekonstruišem koje su bile, da je taj događaj postojao i da je, otprilike, tako
20 se dešavalo.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li uvek jasno rekli ljudima tamo
22 kada se niste mogli osloniti na pamćenje ili dati tačan odgovor?

23 SVEDOK: Mislim da jesam.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li ikada doživeli sljedeće: Kada
2 kasnije razmotrite ono šta ste rekli, da ste primijetili da ste dajući odgovore
3 na pitanja zapravo popunjavali praznine u pamćenju i onda se kasnije sjetili da
4 to čime ste to popunili da to nisu bila točna tumačenja, da se Vi zapravo ne
5 sjećate šta se bilo dogodilo?

6 SVEDOK: Postoje jedno dva slučaja takva, ali obadva su slučaja bila u
7 intervjuu koji je bio čini mi se u novembru 2003. godine. I u jednome je se
8 radilo o greški jezika, *lapsus lingvae /sic/* koji sam ja ispravio odmah u
9 narednih šezdesetak minuta, a bio je jedan slučaj kasnije koji sam isto u tom
10 intervjuu nešto dopunjavo i inače ima dosta toga koje ja objašnjavam
11 prisjećajući se, znači, konkretnih događaja koji okružuju taj događaj i onda
12 objašnjavam taj događaj. To sam imao i sad 6. maja oko situacije u Nedžarićima
13 gdje u početku potpuno sam promašio, kad sam čuo telefonski razgovor, potpuno
14 sam ga krivo protumačio da se odnosi na jedno, da bi kasnije kad sam čuo
15 precizno razgovor utvrdio o čemu se u stvari radi.

16 [Sudije većaju]

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li bilo koja od strana misli da bi se
18 trebalo nešto reći o ovome pitanju? Možda bi se to trebalo napraviti kada svedok
19 nije ovde.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Možda bi bilo bolje.

21 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodine Prstojeviću, ustvari gospodine Stewart, da li će biti dovoljno
2 da svjedok skine slušalice s obzirom da ne govori engleski?

3 G. STEWART: [simultani prevod] Ako svjedok ne razumije engleski onda
4 nema problema.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da situacija nije
6 takva Vi biste to sigurno znali. Pretpostavljam da se možemo osloniti na ono što
7 je svjedok rekao.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja nemam suprotnih informacija.

9 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

10 Gospodine Stewart.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Ukratko, naravno bilo je potpuno
12 primjereno od Vijeća da se raspita kod svjedoka da li je on po svom mišljenju
13 naznačio da li se sjeća ustvari ili ne. Da li je davao odgovore, a da nije bio
14 siguran. To je naravno bilo apsolutno primjereno. Međutim, časni Sude, mi
15 tvrdimo da to onda nije kraj cijele priče. Bilo bi veoma važno da Pretresno
16 vijeće objektivno procjeni odgovore u svjetlu cijelog razgovora. Ono što sam ja
17 jučer rekao to je nepovezano sa ovim.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno. Ovo je jedno pitanje koje bi
19 moglo biti relevantno za ovo drugo.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Apsolutno se slažem sa Vama. Mi smo bili
2 upoznati sa ovim sada pitanjem, ono bi se ovako i onako pojavilo. Zahvalni smo
3 što je Pretresno vijeće to ovako diskretno napravilo. Međutim, ovaj problem
4 pojačava problem onaj drugi. Postoji rizik kod takvih razgovora, a ja sam to i
5 spomenuo jučer. Postoji cijeli niz koraka i po neki put se svjedoka vodi do, na
6 taj sugestivan način, do sasvim druge teme od one o kojoj je počeo govoriti. Ta
7 opasnost postoji kada se razgovor vodi sa osobom čije pamćenje nije baš u
8 najboljem stanju.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite gospodine Tieger.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, tko bi se suprotstavio tvrdnji
11 da bi Vijeće trebalo objektivno procijeniti odgovore u svjetlu postavljenih
12 pitanja, drugih odgovora, odgovora u sudnici, mogućnosti da proceni držanje
13 svjedoka i svih okolnosti? To je ono što mi i tražimo od Veća.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, samo nam je trebalo malo više pažnje
15 da bismo s time počeli raditi.

16 Mislim da bih -

17 [Sudije većaju]

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, onda želim da Vam samo dam neka
2 uputstva, gospodine Tieger. Veće Vas ne sprečava da koristite transkripte
3 razgovora da bi podsetili svedoka na neke stvari. U isto vreme, Veće ne želi da
4 završi u situaciji gde mu se čitaju čitave stranice i gde se onda njemu samo
5 postavlja pitanje da li je to tačno ili ne. Svedok je rekao da on stoji pri
6 svojoj izjavi. Odbrana ima priliku da na osnovu audio snimaka vidi da, pored
7 onoga što je na papiru, ima nešto na što bi trebalo dodatno obratiti pažnju u
8 smislu oklevanja ili vremena koje je potrebno da se odgovori. Veće je takođe
9 svesno da čak i ako svedok kaže da je uvek bio svestan toga da se nečega ne seća
10 da to nije konačan odgovor. Možda je stvar u tome da, iako svedok smatra da
11 jeste svestan nečega, nije uvek pravilno prosudio pravu situaciju. Prema tome
12 Veće će biti veoma oprezno i vrlo mudro u tom smislu. Prema tome ne sprečavamo
13 Vas da suočite svedoka ili da koristite transkript da bi osvežili pamćenje
14 svedoka, ali u isto vreme mi želimo da Vas uputimo da budete pažljivi u tom
15 smislu i ne samo da čitate čitave delove teksta i da kažete - zar nije tako? I
16 da onda ponovo pokušavate da koristite izjavu da bi osvežili pamćenje, da vidite
17 da li će to možda da podseti svedoka na nešto da bi on mogao da svedoči na istu
18 temu o nečemu o čemu mu niste ništa pročitali.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] U redu. Možda želim neka dodatna uputstva
20 u vezi toga jer ovo upozorenje Suda sam razumeo da znači ustvari dve stvari: ne
21 želi da se ogromni delovi transkripta, razgovora sa svedokom, ne zato što samo

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to ne treba koristiti kao sudsku tehniku, već zato što to nije mesto za tako
2 nešto. A drugo, zato što želi potpunije da razume šta svedok pamti i čega se
3 seća a ne samo da potvrđuje nešto, ako Sud nije u dobroj prilici da procenjuje
4 ukupne dokaze. Prema tome, to što ste rekli o čitanju delova transkripta je
5 ustvari više nešto što Sud želi.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ako recimo svedok opiše određeni
7 događaj tako što da tri ili četiri detalja o tom događaju, Vi onda možete to da
8 kažete svedoku i da kažete da li se to desilo. Isto tako možete da kažete: U
9 Vašoj izjavi vidimo da ste rekli ko je bio sve za stolom, da li se sećate toga?
10 I onda da vidite da li bilo koji drugi element iz tog opisa potiče iz pamćenja
11 svedoka u tom trenutku. Nađam se da razumete način ovako kako sam ja to opisao.
12 Želimo da imamo svedočenje koje je sveže na licu mesta, a ne samo da se
13 potvrđuje ono što je već rečeno u izjavi.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja sam razumeo i trudiću
15 se koliko god mogu da to bude tako.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Možda neće iznenaditi strane ako
17 kažem da Veće smatra da bi drugačiji pristup možda dao rezultate koji bi bolje
18 pomogli Veću pri njegovim odlukama, a ako se to desi onda će Veće da
19 interveniše.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, časni Sude. To ne treba čak ni da se
21 kaže.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, nastavite.

23 G. STEWART: [simultani prevod] Želim samo da kažem da ta uputstva koja
24 je Sud izdao su ustvari u temelju principa koji se primenjuju u odnosu na obe

25

26

27

28

29

30

1 strane, ali bi to možda malo drugačije moglo da se primeni u praktičnom smislu
2 kada govorimo o načinu na koji Tužilaštvo ispituje ovog svedoka tokom glavnog
3 ispitivanja i način na koji će Odbrana da mu pristupi tokom unakrsnog
4 ispitivanja.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, neke nedoslednosti
6 između onoga što je rečeno uživo i izjave mogu da se razjasne malo energičnije
7 tokom unakrsnog ispitivanja Odbrane, nego što se to radi tokom glavnog
8 ispitivanja. Da li na to, ustvari, ciljate?

9 G. STEWART: [simultani prevod] Da. To je upravo tako, časni Sude.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kao opšti princip ja podržavam tako
11 nešto, ali u isto vreme, gospodine Stewart, imajući u vidu sve okolnosti, čak i
12 tu treba biti oprezan.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, nadam se da nisam uvek
14 neoprezan u ovakvim situacijama i trudiću se -

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda poseban oprez, imajući u vidu
16 specijalne okolnosti.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da, specijalni oprez. Još sam nešto hteo
18 da kažem, ali zaboravio sam šta je to bilo. Aha, znam. Časni Sude, što se tiče
19 preslušavanja audio traka na B/H/S-u, najrealističnija procena toga je, recimo,
20 to da ćemo one konkretne paragrafe ili pasuse koji se danas pojave, možda će
21 biti moguće da gospodin Krajišnik, ako ima CD, presluša te pasuse ako su oni
22 važni za danas. Isto tako to možemo da uradimo i sutra, zavisi od toga gde
23 budemo, ali nadam se da Sud shvata da nije moguće u neposrednoj, u bliskoj
24
25
26
27
28
29
30

1 budućnosti, vrlo detaljno preslušavati te audio trake.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Naročito pošto postoje ti snimci na
3 B/H/S-u, pretpostavljam da ih Vi imate gospodine Tieger?

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Snimljen je razgovor i to je rađeno sa
5 prevodom.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, tko god govori i jedan i drugi
7 jezik, može to da presluša?

8 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude, tako je.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prema tome, gospodin Krajišnik je
10 potpuno svestan o čemu se ovde radi. Ja sam izneo neke stvari na koje posebno
11 treba obratiti pažnju. Međutim, ne treba reći da čak i u kasnijoj fazi, ako se
12 na to skrene pažnja Suda, bilo bi možda korisno ipak da se tako nešto uradi, ali
13 ne mora sve da se to obavi ove nedelje.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Samo sam hteo da naglasim
15 ta neka praktična ograničenja u ovom slučaju.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Znam da će Vam za to trebati
17 vremena. Mislim da bi mogli sada da zamolimo svedoka da ponovo stavi slušalice.
18 Gospodine Tieger, možete da nastavite.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

20 Ispituje g. Tieger [nastavak]

21 [Tužilac ispitujem putem prevodioca]

22 P: Gospodine Prstojeviću, dobro jutro.

23 O: Dobro jutro.

24 P: Pre jučerašnje pauze mi smo razgovarali, tj. Vi ste govorili o jednom
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 sastanku vojne bezbednosti koji je održan pre 1. aprila, a tokom tog sastanka
2 došlo je do pretećih reči o tome šta će se desiti ako se ne postigne sporazum.
3 Pre nego smo prekinuli ja sam Vas pitao o sporazumu, o čemu se radilo u tom
4 predloženom sporazumu, o čemu se to trebalo sporazumeti i šta je to trebalo da
5 se desi. Neću da ponovim sve što je rečeno juče. Moje jednostavno pitanje sada
6 za Vas je sledeće: da li se tu radilo o tome, da li i kako etnički podeliti
7 Bosnu i Hercegovinu?

8 O: Mislim da se radi o sporazumu koje je naše najviše političko i državno
9 rukovodstvo vodilo sa predstavnicima muslimanskog i hrvatskog naroda, jer se
10 pokušavalo naći sporazumno, mirno rješenje o državnom statusu i uređenju Bosne i
11 Hercegovine i mislim da je tu u pitanju najizrazitiji primjer, takozvani
12 Lisabonski dogovor. I u tome se kontekstu odnosi i ovo: ukoliko, znači, ne dođe
13 do određenog sporazuma i mirnog rešenja, a dođe do konfliktne situacije, do
14 sukoba, onda se procjenjivalo gdje je bilo, znači, određeno političko
15 rukovodstvo sa dijelom ljudi koji su se bavili vojnim dijelom, prvenstveno
16 teritorijalne tadašnje odbrane, da ćemo mi uspješno se oduprijeti bilo kakvim
17 agresivnim ili oružanim napadima na nas, na naše etničke prostore.

18 P: Jasna mi je razlika između miroljubivog rešenja i upotrebe sile, ali ja
19 sam ustvari Vas pitao o samom sporazumu, koja je bila njegova tema i možda bi
20 Vam pomoglo ako pogledamo Vaš razgovor u novembru 2003. godine, gde ste imali

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 priliku da razgovarate o tom sastanku gde su korišćene te preteće reči i pitali
2 su Vas -

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas da uvek
4 navedete na koju stranu se pozivate.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, izvinjavam se, to je stranica 107.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, imamo dva dela.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Radi se o transkriptu u odgovarajućem
8 redosledu, u pravoj sekvenci.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali imamo dva za početak - jedan je do
10 207, a drugi je od 1 do 111.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Izvinjavam se. Kad kažem u redosledu onda
12 mislim na broj stranice koji ide do 207.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

14 G. TIEGER: [simultani prevod]

15 P: U to vreme Vi ste u suštini rekli da se radi o podeli kako god bude, po
16 svaku cenu, bilo da će to biti na miroljubiv način, na miran način ili putem
17 sile. Ja hoću da Vas pitam o tome da li taj dogovor koji možda jeste ili nije
18 postignut, da li je stvarno bio o podeli i da li je tema tog razgovora bilo to
19 da će se podela obaviti putem dogovora, a ako ne onda će se odviti silom.

20 O: U intervjuu od novembra 2003., iako sam ja koristio termin "podjela" to
21 nije pravi...pravi termin, jer razgovori koji su ovdje vođeni od našeg državno-
22 političkog rukovodstva o sporazumnom uređenju Bosne i Hercegovine, ono se odnosi
23 na uređenje da li Bosna i Hercegovina ostaje u sastavu Jugoslavije. Ako ne
24 ostaje, kakvo će biti uređenje, kakva će biti teritorijalna organizacija i

25

26

27

28

29

30

1 podjela, i čini mi se da je u Lisabonu tu postignut veoma blizu jedan dogovor
2 koji je muslimansko rukovodstvo, na kraju krajeva, što je bilo dogovorilo i što
3 je skoro bilo prihvatljivo za Srbe, da je kasnije odustalo od toga. No, međutim,
4 nismo...nisam svatio ni jednog momenta da je srpsko rukovodstvo planiralo bilo
5 kakve aktivnosti oružane u cilju podjele Bosne i Hercegovine i mislim da mi to
6 nismo uopšte radili.

7 Naše aktivnosti i naša rukovodstva praktično su bile da se sačuva
8 stanovništvo od pokolja. I vidite u ovome uputstvu koje sam ja juče ovdje gledao
9 i koje Vi imate 093, i juče sam kratko pogledao, uvijek se odnose posebne mjere
10 na bezbjednost stanovništva. Preduzimale su se mjere o zaštiti stanovništva, i
11 nismo mi imali nikakve aktivnosti, unaprijed, koje bi podrazumijevale da ćemo
12 pokrenuti mi oružane akcije u cilju uređenja Bosne i Hercegovine, na neki način
13 koji nama odgovara. I mislim da je potpuno jasno kako je počeo rat u Bosni i
14 Hercegovini, i da su sami muslimanski visoki vojni oficiri i druge ličnosti, u
15 svojim knjigama napisali i pokazali skoro javno da je rat u Bosni i Hercegovini
16 počeo kad su oni to planirali i htjeli, a da smo mi samo prihvatili odbranu,
17 svak na svome kućnom pragu tamo, uglavnom, gdje je bio većinski.

18 P: Mi ćemo kasnije govoriti o nekim od tih tema, a sada bih hteo da Vam
19 postavim nekoliko pitanja o vlastima i vojnoj ili policijskoj strukturi koja je
20 postojala na Ilidži u aprilu i maju 1992. godine. I molim Vas da pokažete sada

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svedoku dokazni predmet, koji mislim da je već korišten u sudnici. To je
2 dokument od 16. aprila 1992. godine, naređenje Bogdana Subotića. Ja mislim da je
3 potrebno ovom predmetu dati novi broj.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, radi se o novom dokaznom predmetu.
5 Gospodo sekretar?

6 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je P791, časni Sude.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Čisto da kažem gospodinu Stewartu, to je
8 dokazni predmet broj 3 u zbirki dokumenata koje gledamo.

9 P: Gospodine Prstojeviću, P791 je dokument od 16. aprila 1992. godine. To
10 je odluka u kojoj se govori o dve stvari. Prvo je, Teritorijalna odbrana Srpske
11 Republike Bosne i Hercegovine. Onda je tu odluka o drugim komponentima oružanih
12 snaga, kao i odluka da se proglašava neposredna opasnost od rata i da treba doći
13 do opšte javne mobilizacije TO-a i to naređenje pokriva čitavu teritoriju Srpske
14 Republike Bosne i Hercegovine.

15 Možete li da nam kažete kakav je bio efekat ove odluke na Ilidži i na
16 drugim mestima?

17 O: Ja mogu da govorim samo za područje Srpske opštine Ilidže i područje,
18 na neki način, srpskog grada Sarajeva, Sarajevsko-romanijske regije gdje sam na
19 neki način bolje informisan. Ovu odluku smo mi u opštini Srpska Ilidža primili,
20 međutim, ova odluka je sa aspekta odbrane srpskog naroda na Ilidži, zakasnila i
21 ona je kasno donešena. Naime, muslimansko rukovodstvo je mnogo ranije proglasilo
22 opštu mobilizaciju. Pošto ja nisam tome svjedočenju posvetio ni jedan minut
23 vremena priprema, jer mi ne dozvoljava moji poslovi kojim se bavim kao penzioner
24 na porodičnom imanju gdje živim u dolini Neretve, ovaj... ne mogu se tačno
25 sjetiti

26

27

28

29

30

1 Datuma, ali taj datum mobilizacije muslimanske Teritorijalne odbrane je mnogo
2 raniji. Mi na Ilidži, da smo čekali ovaj datum, mi bi vjerovatno tamo bili
3 poklani, protjerani i pobijeni. Na Ilidži je se praktično radilo na osnovu
4 odluke o mobilizaciji muslimanskog rukovodstva, pošto je komandant štaba
5 Teritorijalne odbrane -

6 P: Gospodine Prstojeviću, samo trenutak. Izvinjavam se što Vas prekidam,
7 ali moje pitanje je bilo nešto direktnije. Izvinjavam se, nisam Vam pomogao
8 možda, načinom na koji sam Vam postavio to pitanje.

9 Ova odluka je stavila snage teritorijalne odbrane u krajevima pod
10 kontrolom Srba pod komandu Teritorijalne odbrane, da li je to tako? I da li su
11 te snage time postale jedinice Teritorijalne odbrane Srpske Republike Bosne i
12 Hercegovine?

13 O: Na Ilidži su jedinice Teritorijalne odbrane bile ranije mobilisane
14 pošto je zvanični funkcioner opštine Ilidža prije rata bio na funkciji i pošto
15 je sve funkcionisalo. A ovom odlukom, praktično ono što je bilo na terenu kod
16 nas, ono je samo... odlukom je utvrđeno da je trebalo tako raditi i znači sad je
17 stavljeno hijerarhijski u Teritorijalnu odbranu Srpske Republike Bosne i
18 Hercegovine.

19 P: Kakav je bio lanac komande za jedinice srpske Teritorijalne odbrane na
20 Ilidži? To znači od Ilidže sve do vrha ili najviših slojeva komande.

21 O: Ja bih ovde prvo želio da objasnim status i polje djelovanja Teritorijalne
22 odbrane uopšte kao doktrine Opštenarodne obrane i društvene samozaštite u bivšoj
23 Jugoslaviji. Po toj doktrini sva preduzeća, sve ustanove, sve opštine imale su
24 pored Jugoslovenske narodne armije koja je bila, jedinice za prvi prihvata napada
25 na Jugoslaviju, imale su jedinice Teritorijalne odbrane koje su imale svoja

26

27

28

29

30

1 određena naoružanja -

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, ja ću da Vas
3 prekinem. Veće prvo želi da odgovorite na pitanja, a tek onda, ako su potrebna
4 dodatna objašnjenja mi ćemo to da tražimo od Vas, ili, ako na kraju kažete da
5 želite da date neko dodatno objašnjenje, onda ćemo da razmotrimo taj zahtev.
6 Pitanje je bilo: kakav je bio lanac komande za jedinice srpske Teritorijalne
7 odbrane na Ilidži? Misleći pritom na komandu od Ilidže ka najvišim slojevima
8 komande. Molimo Vas da prvo odgovorite na to pitanje.

9 SVEDOK: Do 11. aprila 1992. lanac komandovanja nije postojao. Postojali su
10 samo konsultativni i dogovorni sastanci. Od... Jesam li rekao 11. aprila 1992.?
11 Od 11. aprila 1992. kad je general Subotić imenovan za ministra odbrane od tad
12 je postojala konsultacija sa ministrom odbrane i ljudima znači iz Ministarstva
13 odbrane, i na neki način od tad se uspostavlja hijerarhija.

14 G. TIEGER: [simultani prevod]

15 P: A kakva je bila ta hijerarhija?

16 O: Pa u biti potpuno je jasno. Kada je imenovan ministar narodne odbrane
17 Srpske Republike Bosne i Hercegovine i određeni ljudi u Teritorijalnoj odbrani,
18 naš komandant štaba Teritorijalne odbrane na Ilidži odmah je bio hijerarhijski
19 vezan i sve konsultacije, uputstva, preporuke i ostalo što je trebalo obavljao
20 je s ljudima iz tog ministarstva. Međutim, ako dozvolite, ja bi rekao još jednu
21 rečenicu. Od ovoga datuma, 16. aprila, do 19. maja kad je stvorena Vojska
22 Republike Srpske, uglavnom na području opštine Ilidža je samoinicijativna

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odbrana koju je vodio naš štab Teritorijalne Odbrane uz, znači verbalnu podršku
2 i djelimično simbolično-logističku od Ministarstva odbrane Republike Srpske.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, samo da Vam
4 postavim jedno pitanje, ali isto tako Vas molim da se skoncentrišete samo na
5 pitanja i da na njih odgovarate. U jednom ranijem odgovoru, kad ste se pozivali
6 na ovu odluku, Vi ste rekli: da su jedinice Teritorijalne odbrane mobilizovane
7 ranije i odluka koja je došla je, ustvari, odobrila i formalizovala ono što je
8 izvršeno već na terenu i odobrila da su naši koraci za pripremu bili pravi.

9 U odluci između ostalog se kaže: komandovanje i rukovođenje Teritorijalne
10 odbrane će vršiti opštinski, okružni i regionalni štabovi i republički štab
11 Teritorijalne odbrane Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Da li je to već bilo
12 sprovedeno na terenu, tj., da li je opštinski TO već bio podčinjen okružnom TO-u
13 i regionalnim štabovima i na kraju podčinjen republičkom štabu Teritorijalne
14 odbrane? Da li je to već sve bilo tako organizovano pre i onda na kraju i
15 formalizovano?

16 SVEDOK: To što sam rekao tada, ja sam to rekao i sad samo na drugačiji
17 način jer ne sećam se šta sam tad rekao. Naš štab Teritorijalne odbrane je bio
18 samo uvezan sa republičkim štabom Teritorijalne odbrane, jer kod nas nije bilo
19 ni regionalnog ni drugih instanci štabova. I ja bi molio uvaženi Sud da razumije
20 situaciju koja je bila veoma hit...hoa...haotična i nekontrolisana dole. Nismo
21 mi imali, što me pitate, unaprijed sve pripremljeno, urađeno pa onda to
22 formalno, ovaj... formalizovali odlukama i potvrdili da je to to.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. U redu. Molim Vas da pokušate da
2 budete što konkretniji. Razumem da ste, ustvari, odgovorili to da je Vaš
3 opštinski TO po hijerarhiji bio podčinjen republičkom TO-u, a tu nije bilo
4 drugih nivoa prelaznih. Vidim da klimate glavom, to je sada ušlo u zapisnik, taj
5 Vaš odgovor.

6 Molim Vas da nastavite.

7 SVEDOK: Nije bilo, znači, drugih nivoa. Međutim, štab Teritorijalne
8 odbrane Ilidže prije rata na čijem čelu je bio Srbin, on je samo produžio
9 kontinuitet rada i djelovanja u ratnim uslovima, onako kako je to predviđeno
10 bilo više godina prije rata. Dakle, nismo mi nešto posebno uspeli ni da se
11 spremimo, ni da jedinice pripremimo, nego čak štaviše -

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, ponovo, molim Vas
13 koncentrirajte se na ono što smo Vas pitali. Ako je bilo nekih razlika, ako mi
14 želimo znati da li je bilo razlika u odnosu na stanje prije rata - pitaćemo Vas.
15 Koncentrirajte se na pitanje, odgovorite na to pitanje koje Vam je postavljeno,
16 čekajte sljedeće pitanje.

17 Gospodine Tieger, možete nastaviti.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Gospodine Prstojeviću, spomenuli ste komandanta štaba TO, ministra
20 obrane, rekli ste predsjedništvo Srpske republike Bosne i Hercegovine. Recite da
21 li je ono bilo dio tog lanca komandovanja, a ako jeste gdje se ono nalazilo u
22 hijerarhiji? Na kojoj razini?

23 O: Potpuno je jasno da je predsjedništvo Srpske Bosne i Hercegovine na
24 vrhu svega.

25 P: Da li je komandant Teritorijalne obrane Ilidže bio i član srpskog
26
27
28
29
30

1 Kriznog štaba Ilidže?

2 O: Da. I on je zadužen za jedinice Teritorijalne odbrane.

3 P: Da li je na Ilidži u aprilu 1992. formiran srpski MUP, dakle srpska
4 policija?

5 O: Ja se tačno ne sećam, srpski MUP ili srpska policija, da li je
6 formirana krajem marta ili početkom aprila, ali je formirana i to je uglavnom
7 bilo hijerarhijski od Vlade Republike Srpske pa prema MUP-u, jer MUP nije bio
8 podložen uticaju lokalnih organa vlasti.

9 P: Kad kažete Vlada, da Vas pitam opet, da li je onda predsjedništvo
10 srpske republike Bosne i Hercegovine bilo u tom komandnom lancu, a ako jeste
11 hijerarhijski, na kojoj razini?

12 O: Pa uvijek se podrazumijeva da je najviši organ vlasti u srpskoj Bosni i
13 Hercegovini predsjedništvo, a potom drugi organi.

14 P: Dakle, koliko ste Vi razumjeli situaciju, predsjedništvo srpske
15 republike Bosne i Hercegovine je bilo na vrhu, ispod toga je bio ministar
16 unutrašnjih poslova i zatim se po hijerarhiji išlo dalje do službenika policije
17 na srpskoj Ilidži, je li tako?

18 O: Da.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih sada htio pustiti jedan
20 presretnuti telefonski razgovor koji nosi datum 20. aprila 1992. godine.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite. Mislim da su transkripti bili
22 predani ljudima po kabinama. Gospodine Tieger, imamo li kakvih problema?

23 Predstavnice tajništva, molim da se dodjele brojevi. Vidim da je to već
24
25
26
27
28
29
30

1 ušlo u spis, gospodine Tieger. Da li je to tačno? Na spisku barem stoji da
2 jeste.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Vi ga imate zavedenog kao koji broj
4 gospodine? U mom spisku se ne vidi da je to ušlo u spis.

5 SUDIJA ORIE: [nedostaje simultani prevod]

6 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je broj 5. Od 20. aprila, u redu.

8 Znači, to će biti koji broj?

9 GĐA SEKRETAR: To će biti broj P792.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Za transkript a P792(A) i imaćemo
11 P792(A).1.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Imamo određenih tehničkih poteškoća. To ćemo
13 kasnije pustiti.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, onda ostavimo sad taj broj po
15 strani.

16 G. TIEGER: [simultani prevod]

17 P: Samo još jedno pitanje o Teritorijalnoj odbrani. Gospodine Prstojeviću,
18 Vi ste možda o tome već govorili, ali kada je profunkcionirao VRS, da li su
19 jedinice teritorijalne obrane bile uključene ili pretvorene u jedinice VRS-a?

20 O: To se podrazumijeva da jesu.

21 P: Sada ću Vas nešto pitati o drugim snagama... u vezi barem sa područja
22 Ilidže.

23 Jesu li razne paravojne jedinice dolazile na Ilidžu u periodu aprila i
24 juna 1992.?

25 O: Jesu.

26 P: Možete li navesti imena nekih od tih grupa? Koliko god ih se sećate,

27

28

29

30

1 kada govorimo o tim grupama koje su prošle kroz Ilidžu.

2 O: Ne znam što je to bitno u ovome momentu, ali ja sam to u svom
3 intervjuu, koliko se sjećam, naveo. Jedna od tih grupa, evo i ovde u početnom
4 djelu ovog telefonskog razgovora spominje se, to je Brnetova grupa. Na Ilidžu
5 su, zakratko, dolazili ovi neki... Bokan, dolazili su i neki zbornički četnici,
6 mislim iz Republike Srpske, i bilo je tu određenih grupacija koje su jednostavno
7 dolazile i veoma se kratko zadržavale na Ilidži. Čak štaviše i Arkanova je grupa
8 bila jedno dva-tri dana na Ilidži, ali mi se s njima nismo, nismo bili s njima
9 oduševljeni i one su veoma brzo napuštale Ilidžu, izuzev Brneta koji je
10 protjeran nešto kasnije. Ja se sad datuma ne sjećam, ali mislim da sam rekao
11 negdje otprilike kad je to bilo.

12 P: Mi ćemo o tim grupama još detaljnije razgovarati uskoro, međutim, kada
13 su one dolazile na Ilidžu da li su se stavile na raspolaganje, da li su se
14 pretpočinile vojsci ili MUP-u? Drugim riječima VRS-u, ustvari ne znam kako se u
15 to vrijeme zvala srpska vojska, ili srpskom MUP-u?

16 O: Uglavnom, izuzev ove grupe koja se ovde spominje u ovome uvodnom
17 razgovoru, Brnetove, koja je u početku bila pretpodčinjena MUP-u, ostale su sve
18 morale se od 19. maja pretpodčinjavati vojsci Republike Srpske i ukoliko nije
19 funkcionisala, po pravilu na Ilidži nije funkcionisalo ništa s njima, one su u
20 veoma kratkom vremenu, njima se zahvaljivalo na pomoći i slate su nazad odakle
21 su došle. Jer to su bile u suštini grupe koje su bile željne pljačke.

22 P: Nekoliko trenutaka nam je ostalo do pauze. Dozvolite samo da postavim
23 nekoliko pitanja o ovoj grupi koju ste spomenuli, Brnetovoj grupi. Je li taj
24 Brne bio Brne Gavrilović?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Da li je on bio neko ko je bio povezan sa Radikalnom stankom na Ilidži?
3 Je li on bio možda jedan od rukovodilaca, jedan od ljudi na čelu te Radikalne
4 stranke u Ilidži?

5 O: Kada je osnovana Radikalna stranka, mislim da je on jedan momenat bio
6 na čelu, dok nije izabrato drugo rukovodstvo, ali ostao je stalno član Radikalne
7 stranke i u toku čitavog rata. A inače, čovek je rodom od Pala.

8 P: Kako je on bio povezan ili kako je njegova grupa bila povezana sa
9 Vojislavom Šešeljem?

10 O: Pa, Radikalna stranka je bila na neki način uvezana sa Radikalnom
11 strankom Jugoslavije i u tome smislu smatram da su postojale određene
12 koordinacije. I ja sam u jednom intervjuu, saslušanju ranijem, rekao da je
13 gospodin Šešelj i posjetio Brnetovu grupu na Ilidži u jedno dva navrata i to
14 pokazuje kakva je bila uvezanost i kolika.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, vidim da gledate na sat.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Pokušavam paziti na raspored.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Nastavićemo u pet do jedanaest. Vijeće
18 je možda najviše krivo što nije bilo discipline. Želim da se disciplina ponovno
19 uvede.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

21 ... Početak pauze u 10.32h

22 ... Sjednica nastavljena u 10.56h

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim. Izvolite sjesti.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti gospodine Tieger.

25 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

26 P: Gospodine Prstojeviću, spomenuli ste arkanovce, rekli ste da su
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 došli na Ilidžu. Ko je bio vođa te grupe arkanovaca koja je stigla na Ilidžu?

2 O: Vođe te grupe bio je meni nepoznat čovek, zvao se Legija. I u toj grupi
3 je bilo manje od 10 ljudi.

4 P: Da li ste ga primili u Kriznom štabu?

5 O: Da.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, Vaše pitanje se ne
7 vidi jasno na zapisniku jer Vam izgleda nije bio aktivan mikrofonom. Ponovite
8 pitanje.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Prstojeviću, moram ponoviti
10 pitanje. Nije mi bio uključen mikrofonom, a pitanje je bilo: da li ste primili
11 Legiju u Kriznom štabu?

12 G: STEWART: [simultani prevod] Da se raspitam kako je svedok mogao čuti
13 ako se to nije čulo preko mikrofona?

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moguće je. Ja sam primjetio da se uključio
15 negde u pola mikrofonom. Ja sam čuo dio pitanja. Neko je možda čuo malo više.

16 G: STEWART: [simultani prevod] Razumijete što govorim.

17 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

18 G: STEWART: [simultani prevod] Prevodioci su to čuli, iako nije bio
19 uključen mikrofonom. Jer ako nisu čuli kako je onda svjedok mogao razumjeti
20 pitanje?

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] B/H/S kabina kaže da su oni sve čuli.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda je došlo do neke druge greške, možda se mikrofoni nisu čuli zbog nekog
2 drugog razloga.

3 G: STEWART: [simultani prevod] Ja sam sasvim zadovoljan. Glavno da smo ovo
4 riješili.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Tieger.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala. Zamoliću da se svjedoku predoči
7 presretnuta poruka od 14. maja 1992. To je razgovor između gospodina Prstojevića
8 i gospodina Gagovića, ustvari pukovnika Gagovića. Radi se o dokumentu 0401386 /u
9 engleskom transkriptu: "ET04013862"/.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ja bih u međuvremenu htio postaviti
11 jedno pitanje, ako je to moguće.

12 SUDIJA ORIE: /prevod engleskog transkripta: "U međuvremenu."/

13 G. TIEGER: /prevod engleskog transkripta: "Da, časni Sude."/

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] I to prije nego što budemo saslušali
15 ovaj razgovor. Vraćam se na nešto što je svjedok rekao prije nekoliko trenutaka
16 kada je govorio o tim paravojnim grupama. Oni su svi morali biti podčinjeni
17 armiji. Šta to zapravo znači? Da li su oni svi dobili naređenje? Ko im je izdao
18 to naređenje? Ili su to oni sami odlučili da se trebaju pretpodčiniti vojsci
19 Republike Srpske?

20 SVEDOK: Vojska Republike Srpske je formirana 19. maja 1992. godine. Neke
21 grupe kao što je Brne i arkanovci su došli prije vojske Republike Srpske. To su
22 po pravilu paravojne grupe koje su se morale pretpodčinjavati, ne zato što su
23 one željele. One su željele da budu samostalne, da rade šta hoće, a to su,

24

25

26

27

28

29

30

1 Nečasni, po pravilu, poslovi. Međutim, brigade, vojska je tražila da se
2 pretpodčine njima ili MUP-u. I to je na Ilidži bila sila prilika da su morali
3 pretpodčinjavati. Čim bi došli na Ilidžu javljali su se u MUP ili komandu
4 brigade i odlučivano je kome će biti pretpodčinjene, gdje će smjestiti i dalje,
5 kako će dalje funkcionisati.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ali ko je onda donio tu odluku na
7 Ilidži? Tko je natjerao te paravojne jedinice da se pretpodčine VRS-u?

8 SVEDOK: Pa mislim da nije trebalo posebnu odluku donositi. Prema
9 postojećim predratnim zakonskim propisima o mobilizaciji kompletnog ljudstva
10 koje podliježe vojnoj obavezi, sve ljudstvo je moralo biti ili u vojnim
11 jedinicama, ili u MUP-u ili na radnoj obavezi. Borbenih jedinica van MUP-a i
12 vojske nije moglo biti, a ako je neka grupa sebe predstavila i došla kao borbeni
13 jedinica, morala je biti u sastavu ove dvije oružane formacije.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Dakle, gospodine Prstojeviću, prije nego što pustimo ovu presretnutu
17 poruku, samo da se nadovežemo na pitanje časnog suca. Te grupe, paravojne grupe
18 koje su došle, koje su bile pretpodčinjene vojsci ili MUP-u, jesu li one
19 sudjelovale i u obrambenim operacijama i u ofenzivnim operacijama usmjerenim na
20 oslobađanje teritorija?

21 O: Ove paravojne jedinice su učestvovala uglavnom u odbrambenim
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 operacijama, s obzirom da mi nismo na Ilidži imali ofanzivnih operacija, izuzev
2 jedan slučaj aktivne odbrane na području Otisa.

3 P: Jesu li sudjelovali i u ofanzivnim borbenim zadacima oslobađajući
4 teritorij?

5 G. STEWART: [simultani prevod] Pa svjedok je već odgovorio na pitanje.
6 Sada gospodin Tieger traži dlaku u jajetu u prvom dijelu odgovora. Cijeli
7 odgovor je sasvim jasan.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, svjedok je odgovorio na pitanje
9 rekavši da su oni uglavnom sudjelovali u odbrani sa jednim izuzetkom i spomenuo
10 je Otis.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Koliko ja shvaćam transkript, on je
12 govorio o ofanzivnim aktivnostima, osim jednog slučaja aktivne odbrane.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, ako hoćete pitati za Otis,
14 izvolite.

15 G. TIEGER:[simultani prevod] Ta operacija o kojoj ste govorili
16 gospodine Prstojeviću, za koju ste rekli da je riječ o aktivnoj odbrani, da li
17 je to zapravo predstavljalo ofanzivni napad, naime, pokušaj oslobađanja
18 teritorija?

19 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ovo se stvarno zapetljalo.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, molim Vas da se
21 izrazite, postavite pitanje tako da se govori o tome ko je zauzeo teritorij, a
22 sad da li se radi o ofanzivi ili o obrani, Vijeće će samo odrediti da li su to
23 stvarno konkretne karakterizacije događaja ili se radi o ublažavanju. Samo da
24 vidimo da li se radi o zauzimanju ili ponovnom zauzimanju teritorija.

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Postaviću pitanje drugačije.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo na način da gospodin Stewart ne može
3 uložiti prigovor, molim Vas.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Prstojeviću, htio bih da pogledate jedan dio Vaših razgovora
6 koji su vođeni sa Vama. Sada govorimo o razgovoru iz maja 2005. Radi se o
7 stranici broj 6, druge verzije transkripta. Dakle od broja 1 do 37 a onda
8 sljedeći dio ide od 1 do otprilike 22. Radi se o 6. stranici tog drugog dijela.
9 Tom prigodom, gospodine Prstojeviću, se razgovaralo o paravojnim jedinicama u
10 tom razgovoru sa Vama. Postavljeno Vam je pitanje kakve su operativne zadatke
11 oni izvršavali. Vi ste rekli da su oni koji su došli morali biti podređeni
12 vojnim jedinicama i da su sudjelovali u borbenim zadacima, obrambenim, a ako se
13 oslobađao neki dio teritorija, i u ofanzivnim zadacima.

14 Možete li reći Vijeću na šta ste točno mislili kada ste to rekli?

15 O: Kad sam rekao "ofanzivnim" onda sam konkretno mislio na aktivnu odbranu
16 Otisa, jer su borbe trajale od 1. decembra 1992. zaključno sa 6. decembrom
17 1992., gdje su u borbama učestvovala dvije Ilidžanske brigade: Ilidžanska
18 brigada i Igmanska. I u sastavu Ilidžanske brigade bila je jedna grupacija
19 zborničkih četnika, mislim iz Zvornika, iz Republike Srpske i ona je brojala
20 isto desetak ljudi. Isključivo sam mislio na učešće tih ljudi u toj borbi.

21 O borbama na Otisu postoje potpuno jasni elementi da se radi o aktivnoj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odbrani s obzirom na podatke koji su bili, šta su namjeravale muslimanske
2 jedinice, koje su imale tamo snage elitne angažovane, i koliko su bile uklinjene
3 u prostor Ilidže, i koliko su pobile civila na njivama i u urbanom dijelu
4 Ilidže.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Molim da se sada pusti onaj razgovor,
6 presretnuti razgovor. Ponovo je riječ o ERN broju ET 04013862, razgovor od 14.
7 maja 1992.

8 [Sluša se presretnuti razgovor]

9 "G. GAGOVIĆ: Ajde odma'. Molim?

10 G. PRSTOJEVIĆ: Vođo!

11 G. GAGOVIĆ: E!

12 G. PRSTOJEVIĆ: Prstojević je.

13 G. GAGOVIĆ: Kako si?

14 G. PRSTOJEVIĆ: Fala bogu, dobro sam. Da ne bi ove greške ovde jedne i
15 sad bi mogo zapjevati iz sveg glasa.

16 G. GAGOVIĆ: A jebi ga, greške. Niste smeli da grešite.

17 G. PRSTOJEVIĆ: Znam, mi nismo... Pogriješili su ljudi, nisu ni imali
18 komandu za ovo što su radili...

19 G. GAGOVIĆ: E, pa...

20 G. PRSTOJEVIĆ: ...e sad, sad nam je tu malo kretanje... ne možemo da
21 se krećemo sa kompletnijem tu tim kadrom.

22 G. GAGOVIĆ: Molim?

23 G. PRSTOJEVIĆ: Kompletna tehnika tu je nepokretna praktično, sade.

24 G. GAGOVIĆ: E pa sad, ja nisam kriv -

25 G. PRSTOJEVIĆ: I znači praktično precrtata.

26

27

28

29

30

1 G. GAGOVIĆ: To nije onda -

2 G. PRSTOJEVIĆ: Molio bi te, imam ljudstvo, znači, ja nemam tehniku
3 sad.

4 G. GAGOVIĆ: Nem... e, ima ljudstvo a nema tehniku. Nije smjela ta
5 tehnika da strada danas.

6 G: PRSTOJEVIĆ: Jest.

7 G. GAGOVIĆ: Gde je komandir taj?

8 G. PRSTOJEVIĆ: Komandir Popadić je tamo na terenu ne licu mjesta.
9 Trebalo bi na ovome punktu bar jedno dva vozila, transportera, da se zamjene.

10 G. GAGOVIĆ: A, jebi ga.

11 G. PRSTOJEVIĆ: Ne treba posade, posade mi ne trebaju, imam posade,
12 imam sve. Imam ljudstva viška, znači -

13 G. GAGOVIĆ: Jesu l' oni transporteri sačuvani jučer što su došli?

14 G. PRSTOJEVIĆ: Juče što su došli, jesu oni.

15 G. GAGOVIĆ: E pa... Imali li ispravan koji tenk? Nemojte vi da ne
16 izvučete te transportere, da padaju u ruke protivniku.

17 G. PRSTOJEVIĆ: Nisam, nisam siguran da je ispravno išta ovdje na
18 ovome... dva tenka, tri transportera i tako dalje. Na ovome jednom punktu nisam.

19 G. GAGOVIĆ: A jebi ga.

20 G. PRSTOJEVIĆ: A ova dva jučer su kod ovih arkanovaca.

21 G. GAGOVIĆ: Pa gde su?

22 G. PRSTOJEVIĆ: Tu, tu su. Valjda jedan... jedan nema municije nešto
23 valjda, šta li.

24 G. GAGOVIĆ: A jebi ga. Ne znam, ne mogu. A gde je taj ovaj...
25 komandir, da mi se javi?

26

27

28

29

30

1 G. PRSTOJEVIĆ: Dobro, evo zvaću da ti se javi, da ga pronađemo tude.
2 G. GAGOVIĆ: Nek kad dođe da se javi.
3 G. PRSTOJEVIĆ: Ajde molim te.
4 G. GAGOVIĆ: Molim. Ajd' zdravo."
5 G. TIEGER: [simultani prevod]
6 P: Kao prvo gospodine Prstojeviću, recite Vijeću ko su sudionici u ovom
7 razgovoru?
8 O: Ja sam ovaj razgovor već komentarisao 6. maja ove godine i sad
9 naglašavam da se ja ovog razgovora ne sjećam. Ali, kad čujem svoj glas, kad
10 čujem Gagovića i kad smjestim događaj tačno u trenutno vojnu situaciju koja je
11 bila i koja mi je potpuno jasna, onda razgovor priznajem kao svoj i komentarišem
12 ga onako kako mogu da se sjetim. Znači, razgovaram ja sa Ilidže i razgovara
13 pukovnik Gagović iz komande korpusa iz Lukavice.
14 P: /nedostaje simultani prevod/
15 SVEDOK: Nisam čuo na srpskom prevod nečiji.
16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, možda da ponovite
17 pitanje da vidimo da li sad radi? Da li me čujete gospodine?
18 G. TIEGER: [simultani prevod]
19 P: Da li nam možete reći šta je Gagović bio po činu i gdje je on bio po
20 hijerarhiji unutar komande korpusa?
21 O: Gagović je bio po činu, koliko se ja sjećam, pukovnik, i bio je neko
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 od operativaca u Sarajevskoj armijskoj oblasti, u korpusu je bio praktično
2 drugi, treći čovjek.

3 P: Ti oklopni transporteri o kojima se govori u razgovoru, koji su stigli
4 dan prije, za koje ste rekli da su kod arkanovaca, možete li nam reći kako su
5 arkanovci dobili te transportere zapravo?

6 O: Pa vidite, arkanovci, ja ne znam kojim putem su stigli na Ilidžu kasno
7 12. uveče, tačno u sumrak. I ja sam Legiju, komandanta te grupe vidio, u Blažuju
8 me je našao. Sutridan, kad su prenoćili, oni su po Ilidži vršljali, gledali su,
9 interesovali se za ustrojstvo naših teritorijalnih jedinica, jedinica MUP-a i
10 našli su svoje neko samostalno mjesto. Smješteni su u hotel Termu gdje su
11 izabrali i smjestili se, našli su kao svoje samostalno mjesto jedinice, i koliko
12 ja znam da su oni i došli s jednim vozilom. Je li to bio neki trocjevaca ili
13 nešto slično ja se ne sjećam, ali mislim da je bio trocjevaca. A vozila koja se
14 ovde spominju da su kod njih, ona su praktično bila na području Mjesne zajednice
15 Kasindolska, gdje će biti izvršen to jutro na nas, strahovit početni napad, i
16 neće ona biti njima dodijeljena, nego će arkanovci tamo u toj mjesnoj zajednici
17 praktično preuzeti vodeću ulogu nad teritorijalnim jedinicama, i predstavljaće
18 jednu udarnu grupu u odbrani i potiskivanju neprijateljskih jedinica s tog
19 područja. Ako časni Sud dozvoli ja bi mogo ovde objasniti. To je jedan strašan
20 napad na čitavo područje etničko srpske -

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ne. Gospodine Prstojeviću, molim Vas
22 da odgovorite na pitanja. Poslednje pitanje je bilo: kako ste primili te oklopne

23
24
25
26
27
28
29
30

1 transportere? Na to se mogao dati relativno kratak odgovor tako što ste Vi rekli
2 da su preuzeli iste, tj. preuzeli su te oklopne transportere tokom napada na
3 Kasindol. E sad, da li je potrebno još nešto reći ili ne, zavisi od onoga što
4 gospodin Tieger želi, koji će Vam postaviti dodatna pitanja ako je potrebno više
5 informacija. Tako da Vas molim da se veoma skoncentrišete na pitanja, a da
6 izostavite sve detalje koji se od Vas ne traže, osim ako nisu jako bitni.

7 Molim Vas, gospodine Tieger, nastavite.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Sud će se setiti da smo
9 imali nekakve tehničke poteškoće sa presretnutim razgovorom od 20. aprila a to
10 je 03290528 i to bi mogli sada da pustimo.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, molim da nastavite.

12 [Sluša se presretnuti razgovor]

13 "G. KLJAJIĆ: ...došlo je tu al' treba još stotinu da stigne. A jes' Brne
14 silan momčina bogati?

15 NEPOZNATI GOVORNIK: Ko?

16 G. KLJAJIĆ: Brne. Ima... Alo?

17 NEPOZNATI GOVORNIK: Alo.

18 G. KLJAJIĆ: Ima li Tome? Čedo je.

19 NEPOZNATI GOVORNIK: Momenat. Koji je Čedo?

20 G. KLJAJIĆ: Jedan tvoj drug bivši.

21 NEPOZNATI GOVORNIK: Koji je?

22 G. KLJAJIĆ: Ima li Tome?

23 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa koji Čedo ga treba?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 G. KLJAJIĆ: Ima li Tome drugar?
- 2 G. KOVAČ: Molim?
- 3 G. KLJAJIĆ: Tomo?
- 4 G. KOVAČ: Ja.
- 5 G. KLJAJIĆ: Čedo je, kako si?
- 6 G. KOVAČ: E, Čedo.
- 7 G. KLJAJIĆ: Slušaj brate.
- 8 G. KOVAČ: Ja.
- 9 G. KLJAJIĆ: Evo sad je stigla nova informacija.
- 10 G. KOVAČ: Ja.
- 11 G. KLJAJIĆ: Svi rukovodni radnici MUP-a...
- 12 G. KOVAČ: Ja.
- 13 G. KLJAJIĆ: ...otišli su do Predsjedništva sa jednim jedinim zahtjevom, da
- 14 im se odobri proboj svih barikada prilazima gradu Sarajevo.
- 15 G. KOVAČ: Ja.
- 16 G. KLJAJIĆ: Prema tome, oni sad traže tu amanet i računaju na tu soluciju,
- 17 ovaj... da će pokušati tokom popodneva ili noćnih sati.
- 18 G. KOVAČ: Aha.
- 19 G. KLJAJIĆ: Pa utoliko svi oni razgovori su otpisani.
- 20 G. KOVAČ: Molim?
- 21 G. KLJAJIĆ: Svi oni razgovori koje smo prethodno imali su sad nevažeci.
- 22 G. KOVAČ: Ja.
- 23 G. KLJAJIĆ: Eto, oni pokušavaju znači, da konsoliduju snage, pokušaće
- 24 proboj ne znamo kuda, ovaj... najvjerojatnije je očekivat da će prvo pokušat
- 25 preko Ilidže.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 G. KOVAČ: Da, da.

2 G. KLJAJIĆ: Ovaj... oni su otišli u Predsjedništvo s takvim zahtjevom pa
3 da si u toku stvari.

4 G. KOVAČ: Aha.

5 G. KLJAJIĆ: Znači jedini je zahtjev da im se odobri po svaku cijenu
6 proboj.

7 G. KOVAČ: Aha.

8 G. KLJAJIĆ: Eto.

9 G. KOVAČ: Aha.

10 G. KLJAJIĆ: Pa to da imaš u vidu da, radi tvoje orijentacije i koncepcije
11 dalje.

12 G. KOVAČ: Aha.

13 G. KLJAJIĆ: A, ne mogu ja da dobijem Prstojevića. Nisam ni razgovarao sa
14 njim pa ti ako se čuješ, prenesi mu ovu poruku.

15 G. KOVAČ: Je. Aha.

16 G. KLJAJIĆ: Eto, stari moj.

17 G. KOVAČ: Dobro.

18 G. KLJAJIĆ: Živio.

19 G. KOVAČ: Zdravo."

20 G. TIEGER: [simultani prevod]

21 P: Gospodine Prstojeviću, molim Vas da, ako znate, kažete Sudu ko su
22 sagovornici u ovom presretnutom razgovoru?

23 O: Ovde u ovom presretnutom razgovoru ja poznajem glas Toma Kovača i
24 poznato mi je ime i prezime Čeda Kljajića koji je jedan od rukovodnih radnika
25 MUP-a, koji je sjedio na Vracima, ali ja čovjeka lično ne znam i ne sjećam se
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 da sam sa njim ikad razgovarao. Razgovor je u skladu sa aktuelnim događanjima,
2 jer posle ovoga razgovora 22. u zori će uslijediti strahovit napad na Ilidžu.

3 P: Gospodin Kljajić, dok bira broj izgleda da između ostalog i hvali
4 Brneta. Da li znate šta se tada desilo što bi navelo njega da kaže tako nešto?

5 O: Prema mojim saznanjima Brne koji je rođen kod Pala, sa svojom
6 paravojnom jedinicom bio je na Vracima gdje je gospodin Kljajić, i na dijelu
7 Grbavice. Priča o sto plus, novih sto, je netačna i ona je propagandna i
8 netačna, međutim, kasnije će preko MUP-a, ja se ne mogu sjetiti za koje vrijeme,
9 Brne sa Grbavice preko MUP-a ilidžanskog, doći na područje Ilidže. Ali to će
10 biti posle 19. maja 1992. godine i na zahtjev komandira stanice policije sa
11 Ilidže, dodijeliće mu se smještaj u jednom polupansionu na području Rakovice,
12 gdje je prema mojim saznanjima imao između 20 do 30 ljudi. Jedinica se bavila
13 svim i svačim, od droge pa nadalje, do međusobnih ubistava.

14 P: Da li je gospodin Kovač preneo poruku koju je dobio od gospodina
15 Kljajića Vama? A to je da, izvršitelji iz MUP-a su otišli u predsjedništvo da
16 traže da se sve barikade sruše na pristupnim putevima Sarajevu.

17 O: Gospodin je Toma...Tomo Kovač član Kriznog štaba koji je zasjedao svako
18 večer i svako jutro i ja se ne sjećam je li prenio, ali je uobičajeno, znači, da
19 je informisao Krizni štab na sjednici šta se dešava. Međutim, ovdje je netačna
20 jedna stvar, da su oni otišli da traže. Oni su bili pozvani da izvrše

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zadatak koji je određen već 14. aprila, da se izvrši napad na određene objekte.
2 Između ostalog, na etničko naselje Ilidže, što je donio komandant štaba TO
3 armije BiH.

4 P: Da li Vi hoćete da kažete da nisu ustvari rukovodni radnici MUP-a
5 otišli u predsedništvo da traže dozvolu da to urade, već da im je taj zadatak
6 dat odozgo?

7 O: Pa upravo jeste i imate, ja sam dao dokaze na saslušanju jer su oni
8 posle 1996. napisali o tome.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, možete li da odredite
10 ili da razjasnite na koga svedok misli kad kaže "oni"?

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, časni Sude.

12 P: Gospodine Prstojeviću, Sud interesuje kada ste rekli: "Oni su pozvani
13 da izvrše taj zadatak koji je ranije određen već 14." Ko je to trebalo da izvrši
14 taj zadatak? Na koga mislite kad kažete "oni"?

15 O: Ja mislim na pripadnike muslimanskog MUP-a, jedinice Teritorijalne
16 odbrane MUP-a, Zelene beretke, i Patriotsku ligu i dijelom jedinice HOS-a. I o
17 tome je upoznata Europska ekonomska zajednica koja je sjedila na Ilidži u hotelu
18 Srbija u tome periodu.

19 P: Rekli ste da je gospodin Kovač bio član srpskog Kriznog štaba na
20 Ilidži?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A kome je bio podređen srpski Krizni štab Ilidže?

2 O: Krizni štabovi nisu imali neku dobru hijerarhiju, jer već nije postojao
3 Krizni štab u gradu Sarajevu, raspao se, nije počeo funkcionisati. Ali mi smo
4 znači koordinaciju svu uspostavljali u to vrijeme sa našim rukovodstvom gdje je
5 bilo u tome momentu, sa ljudima koji su dobili određene funkcije u Vladi Srpske
6 Bosne i Hercegovine i jedinicama Jugoslovenske narodne armije.

7 P: Spomenuto je rukovodstvo sada, a mislim i ranije. Možete li Sudu da
8 kažete ko su bili rukovodioci bosanskih Srba 1991. i 1992. godine? Na koga Vi
9 mislite kad kažete rukovodstvo?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja se pitam da se ne radi o
11 potpuno istom pitanju?

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, to je u redu. Shvatam problem tako da ću
13 da preformulišem pitanje.

14 G. STEWART: [simultani prevod] U redu.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Da Vam postavim pitanje koje sam prvo postavio, tj., ko su bili
17 rukovodioci bosanskih Srba 1991. i 1992. godine?

18 O: Pa mislim da je to ovome časnom Sudu poznato. To su bili oni ljudi koji
19 su bili na najvišim državnim funkcijama Bosne i Hercegovine 1991. godine i
20 političkim funkcijama Srpske demokratske stranke. S obzirom da nije bilo druge
21 stranke koja je štitila srpske nacionalne interese.

22 P: Da li je postojala neka konkretna osoba ili, da li je bilo dvoje, troje
23 ili četvoro ljudi koji su bili najvažniji i najmoćniji kao vođe u Republici

24

25

26

27

28

29

30

1 Srpskoj 1992. godine?

2 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, problem sa ovakvim pitanjima je
3 da čak i referentne fraze kao što je "najvažniji" i "najmoćniji" su samo reči,
4 to se ponovo sve zbrka.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, u Vašem prethodnom
6 odgovoru kada ste rekli da Veće dobro zna ko je bilo rukovodstvo, možete li da
7 nam navedete imena ljudi koje ste Vi smatrali da su među ljudima koji su bili na
8 najvišim državnim položajima 1991. godine i najvišim političkim položajima u
9 Srpskoj demokratskoj stranci? Možete li da nam ih navedete tako što ćete poći
10 odozgo i ići ka dole?

11 SVEDOK: Pa, vidite, na izborima 1990. godine, za člana predsjedništva
12 srpskog u predsjedništvo Bosne i Hercegovine izabrani su: gospodin profesor
13 Koljević i Biljana Plavšić. To su naši predstavnici u predsjedništvu. Za
14 predsjednika skupštine Bosne i Hercegovine izabran je gospodin Momčilo Mandić...
15 gospodin Momčilo Krajišnik, naš predstavnik.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo da Vas prekinem za trenutak. Molim da
17 se prvo koncentrišete na 1992. godinu kada institucije Bosne i Hercegovine više
18 nisu funkcionisale i kada je Srpska skupština a kasnije Republika Srpska, kada
19 su osnovani. Ko ste Vi smatrali /kako je prevedeno/ da je u rukovodstvu tog
20 novog entiteta i SDS-a? Molim da krenete od vrha ka dole. Da li su oni bili
21 izabrani ili ne, to je drugo pitanje. Molim samo da navedete njihova imena od
22 vrha na dole.

23 SVEDOK: Potpuno je jasno. Gospodin doktor Radovan Karadžić, gospodin Momo
24 Krajišnik, predsjednik Vlade Đerić, resorni ministri, koji se pojavljuju, MUP-a

25

26

27

28

29

30

1 ili Ministarstva pravosuđa, Mićo Stanišić, Momo Mandić i određeni ministri.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molimo Vas da ponovite imena poslednja dva
3 ministra. Rekli ste da je to bio ministar unutrašnjih poslova -

4 SVEDOK: Mićo Stanišić.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ministar pravosuđa.

6 SVEDOK: I mislim, ministar pravosuđa Momo Mandić. Kasnije se pojavljuje
7 ministar odbrane Bogdan Subotić i inače svi ministri kako je Vlada imenovala
8 određene ministre i odma' se je hijerarhijski s njima saradivalo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pitanje je bilo dvoslojno. Prvo, da
10 navedete rukovodstvo, a onda rukovodstvo stranke. Da li bi ova imena važila i u
11 odnosu na stranku, ili bi onda tu dali neka druga imena?

12 SVEDOK: Gospodin Radovan Karadžić je bio predsjednik i stranke a potom je
13 izabran, ja mislim od skupštine, i za predsjednika republike srpskog naroda
14 Bosne i Hercegovine. Tu je objedinjena i državna i policijska funkcija.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, a onda u istom rangu kao on ili nižeg
16 ranga u stranci, ko je bio još?

17 SVEDOK: U stranci će se pojavljivat kasnije Izvršni odbor ali u ovom
18 momentu Izvršni odbor, na čijem je čelu bio Rajko Dukić, on nije funkcionisao.
19 Tako da za ovaj momenat uopšte drugi ljudi u stranci nijesu bitni. Bitni su
20 ljudi koji su bili na državnim većim funkcijama.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li sam pravilno shvatio to što ste
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 rekli, ako kažem da tamo gde nije funkcionisao glavni odbor onda su iste osobe
2 tu bile na funkciji, koje ste naveli da su na državnim položajima?

3 SVEDOK: Da, praktično mjesec april, maj, juni, juli stranka nije radila. I
4 ima jedan period kad je stranka bila zamrzla rad i prestala radit uopšte, od
5 početka rata pa do ne znam kad, tamo kraja 1992. u nekom momentu, mislim
6 Jahorinskog plenuma.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Imamo još jedno pitanje. Vrhovni
8 državni funkcioneri. Među njima niste spomenuli ni gospođu Plavšić ni gospodina
9 Koljevića. Da li smatrate da oni nisu bili među rukovodećim državnim
10 funkcionerima?

11 SVEDOK: Oni su bili među... znači, u vrhu državnih funkcionera, jer su
12 1990. izabrani na izborima. Međutim, profesor Koljević i Biljana Plavšić, oni su
13 imali za nas manji značaj i uticaj, nego drugi ljudi sa sarajevskog područja.
14 Zbog poslova koje su obavljali, iako je profesor Koljević jedno vrijeme 1992. i
15 sjedio na Ilidži u hotelu Srbija, mi smo se više usmjeravali ne saradnju prema
16 predsjedniku Karadžiću i prema predsjedniku Krajišniku kao čovjeku sa područja
17 Sarajeva.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Tieger.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: I kada su u pitanju predsednik Karadžić i predsednik Krajišnik, da li
21 je jedan od njih imao više uticaja ili ovlašćenja u odnosu na sarajevski region?
22 I ako jeste, recite nam zašto je to tako bilo.

23 O: Ako se uzme sveukupno na području srpskog Sarajeva, za nas je bio
24
25
26
27
28
29
30

1 značajniji gospodin Krajišnik, jer mislili smo kao čovjek koji je rođen u
2 Sarajevu, i koji je tu živio, i koji je mnogo bolje poznao situaciju, da nas
3 on mnogo bolje razumije. I da zbog zauzetosti gospodina Karadžića, da se
4 gospodin Krajišnik brine više o nama. Jednostavno, gospodin Krajišnik nam je bio
5 bliži.

6 P: Gospodine Prstojeviću, da li je uticaj i autoritet gospodina Krajišnika
7 u Sarajevu imao ikakve veze sa ljudima koji su bili postavljeni na položaje u
8 tom regionu?

9 O: Pa, svakako da je imao uticaj ali na ljude koji su bili na državnim
10 funkcijama i javnim funkcijama, MUP-u, pravosuđu, organima grada Sarajeva i
11 drugim, javnim institucijama.

12 P: I među tim ljudima, da li su neki bili poznati po tome što su imali
13 vrlo bliske odnose sa gospodinom Krajišnikom?

14 O: Pa ja o tome ne bih nešto mogao govoriti, ali svakako da je bliži odnos
15 sa predsjednikom Krajišnikom /?imao/ čovjek koji mu je komšija i koji se rodio
16 pored njegove kuće, nego ljudi koji su se rodili 100 kilometara od toga mjesta,
17 i više.

18 P: Da Vas prvo pitamo o ovlašćenju da se ljudi postavljaju i da se
19 smenjuju. Da bi se neko postavio na neki položaj u Sarajevu, da li su to morali
20 da odobre i gospodin Karadžić i gospodin Krajišnik, ili je to mogao da uradi
21 jedan, ili drugi ili nijedan?

22 O: Ovde treba razlikovati različite nivoe vlasti. Ni predsjednik Karadžić,
23 ni predsjednik Krajišnik nisu se upuštali i uplitali u izbor funkcionera na... u
24 opštinskom odboru SDS-a i u skupštinama opština. Ali to je period 1991. godine.

25

26

27

28

29

30

1 Međutim, u ministarstvu MUP-a i ministarstvima, lokalna vlast, opštinska, nije
2 imala uticaja, tako da komandire stanica policije i načelnike MUP-a mi smo
3 dobijali bez ikakva našeg uticaja. Kad je formirana Skupština srpskog grada
4 Sarajeva i Izvršni odbor, svakako da je najveći uticaj na izbor funkcionera imao
5 gospodin Krajišnik i da je te konsultacije s nama obavljao i dogovarao za
6 određena mjesta, od gradonačelnika do članova gradske vlade.

7 Imaju određena tijela za koja sam ja vidio da Vi u dokumentima imate, to
8 su ratna povjereništva i ratna predsjedništva, i još prije njih ratni
9 povjerenici koji su imenovani bez ikakva našeg učešća, prvenstveno ratni
10 povjerenici. A kasnije smo u nekim slučajevima imali neki uticaj, sitniji na
11 ratno povjereništvo i predsjedništvo, pa onda opet u nekim slučajevima nećemo
12 imati nikakav uticaj na formiranje određenih povjereništava ili predsjedništva.

13 P: Za kakve je položaje bilo potrebno odobrenje gospodina Krajišnika i
14 gospodina Karadžića, ako je bilo kakvo odobrenje trebalo?

15 O: Pa ja mislim da sam bio jasan. Recimo, kad su se birali gradski organi,
16 predsjednik... gradonačelnik srpskog grada Sarajeva i predsjednik Vlade srpskog
17 Sarajeva aktivno učešće u razgovorima, razgovori su vođeni na sastancima u
18 kojima je učestvovao gospodin Krajišnik. Mislim, nije trebalo tražiti neku
19 pismenu komunikaciju nego je na sastancima... usaglašeni su stavovi, određena
20 ključna imena, dogovoreno, i to je provedeno.

21 P: Ja sam Vas ranije pitao o prekidima radnog odnosa ili uklanjanjima
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ljudi sa položaja, nisam konkretno pitao u vezi sa time. Jesu li gospodin
2 Karadžić i Krajišnik imali mogućnost da -

3 G. STEWART: [simultani prevod] Nisam prigovorio kod prethodnog pitanja,
4 ali sada hoću. Stalno se stavlja u isto pitanje gospodin Krajišnik i gospodin
5 Karadžić. Ovaj potonji nije, njemu se ne sudi ovdje niti, koliko ja znam, nije u
6 Hagu. Molimo gospodina Tiegera da postavlja pitanja na način da se, kao što je
7 to napravio malo prije, pravi razlika između gospodina Krajišnika i gospodina
8 Karadžića, ali čak i u većoj mjeri. Da li je stvarno neophodno da se to pitanje
9 postavi kao jedno pitanje?

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ali to jeste zapravo jedno pitanje.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Ali sadržana su u njemu dva.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako ste pitali za koje je položaje
13 potrebno odobrenje, i A i B, onda morate očekivati odgovore da je potrebno da
14 dvije osobe daju odobrenje, a nećete dobiti odgovor da li je bilo dovoljno,
15 recimo, dobiti odobrenje od jednog od njih dvojice. Prema tome, gospodine
16 Tieger, iako se ja ne slažem u potpunosti s Vašom analizom pitanja. Mislim da bi
17 bilo bolje da odvojite pitanja, gospodine Tieger.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Slažem se sa analizom logike, naravno. To
19 je u potpuno u pravu -

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molimo gospodina Tiegera da nastavi
21 postavljati pitanja na ovaj način na koji sam ja rekao.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Dozvolite da direktno Vama uputim ovo pitanje, gospodine Prstojeviću:
3 da li je doktor Karadžić, ili gospodin Krajišnik, ili su obadvojica ili nijedan
4 od njih dvojice nije imao u svojoj nadležnosti da Vas uklone sa položaja kada su
5 to htjeli? Dakle, ili oba, ili jedan, ili drugi, ili nijedan?

6 O: Potpuno je jasno. Ukoliko bi to htio gospodin Karadžić da ukloni nekoga
7 sa neke lokalne funkcije, da bi se konsultovao sa gospodinom Krajišnikom, i
8 mogli su to uraditi svakog momenta. Premda meni nije poznat ni jedan slučaj kad
9 su u pitanju lokalni organi vlasti, opštine, u...u ratnom periodu do 1996. da su
10 ljudi uklanjani, mislim 1996., posle Daytonu da ima nešto slično tako sa
11 gradonačelnikom opštine Ilijaš.

12 P: Gospodine Prstojeviću, -

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite što Vas prekidam. Vi ste
14 gospodine prije nekoliko trenutaka, kada ste govorili o gospodinu Krajišniku,
15 rekli, citiraću Vas: "On nas je mogao bolje razumjeti jer je bio bliži svima
16 nama". Možete li nam to objasniti, zapravo, obadvije te rečenice objasniti?

17 SVEDOK: Ja mislim da sam to dijelom i objasnio, da je gospodin Krajišnik
18 stotinama godina živi u Sarajevu. Da poznaje u detalje i Sarajevo i ljude koji
19 su rođeni i živjeli u Sarajevu. Da je kao čovjek koji je iz Sarajeva, a... imao
20 posebnu brigu za sarajevske Srbe. I mi smo mogli kod gospodina Krajišnika, u
21 svaka doba imali smo pristup. Mogli smo bit primljeni na informativni razgovor,
22 obaviti telefonski razgovor, zatražiti pomoć, zatražiti savjet, a i predsjednik
23 je mogao naš rad kritikovat ili pohvalit nas.

24 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, možete li nam onda reći

25

26

27

28

29

30

1 zašto? Drugim riječima, možete li nam dati neke primjere, neke slučajeve kada
2 ste se Vi našli u kontaktu sa gospodinom Krajišnikom, kada Vam je on pružio
3 podršku, kada Vam je dao dobrodošlicu, kada se prijateljski ophodio prema Vama?

4 SVEDOK: Pa, mislim da bi svi predsjednici sarajevskih opština mogli imati
5 stotine tih primjera.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da, da. Ali ja sada pitam konkretno
7 Vas, Vama postavljam to pitanje.

8 SVEDOK: Konkretno mi smo imali povremeno određene i sastanke sa gospodinom
9 Krajišnikom, a često je na tim sastancima uglavnom je i prisustvovao predsjednik
10 Karadžić gdje se raspravljalo o bezbjednosno-političkoj situaciji. Mislim da je
11 dovoljno ako kažem da su bili po potrebi redovni sastanci, ako je trebalo, i
12 više puta mjesečno, i da je dovoljno ako kažem da sam mogao odma' posle sastanka
13 kad dođem u svoju opštinu gdje radim, okrenut telefonom gospodina Krajišnika i
14 opet konsultovat se nešto ako mi nije jasno.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ponovo ću Vam postaviti isto pitanje.
16 Možete li nam, molim Vas dati jedan, dva ili tri primjera koji su na Vas
17 ostavili utisak da imate punu podršku Krajišnika?

18 SVEDOK: Ne znam s kojim bi Vi primerom bili zadovoljni. Recimo evo, sjećam
19 se jednog sastanka gdje je bio i prisutan i gospodin Karadžić, i gospodin
20 Krajišnik, i general Mladić i neki predstavnici još iz glavnog štaba iz
21 Sarajevsko-romanijskog korpusa, gdje se raspravljalo o bezbjednosno-političkoj
22 situaciji u zoni odgovornosti Sarajevsko-romanijskog korpusa. Gdje se

23
24
25
26
27
28
29
30

1 raspravljalo o saradnji između struktura vojske, MUP-a, civilnih organa vlasti i
2 ima slučaj, znate onaj sastanak kada je gospodin Karadžić mene nešta kritikovao.
3 A ima i slučaj na drugom sastanku gdje je gospodin Krajišnik pohvalio Ilidžu da
4 sa određenih ratnih povjereništava i predsjedništava dostavlja izvještaje, a
5 drugi nisu baš u tome najuredniji. Mislim, sjećam se i sastanaka, evo recimo kad
6 je dogovarano oko formiranja skupštine srpskog grada Sarajeva, kad smo se
7 usaglašavali oko predsjednika Izvršnog odbora. Gospodin Krajišnik je bio
8 mišljenja da treba da bude predsjednik Izvršnog odbora gospodin Maksim Stanišić.
9 Mi sa Ilidže, na čelu sa mnom, bili smo ljuti na tog čoveka, smatrali smo da je
10 u kritičnim momentima dezertirao sa Ilidže, pobjegao, i nismo željeli takvog
11 čovjeka. Međutim, u razgovorima koji su vođeni jednom, dvaput u možda nekom
12 periodu od dvadesetak dana, mi smo prihvatili ipak da Maksim Stanišić bude
13 predsjednik Izvršnog odbora.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja imam još jedno dodatno pitanje.

16 Gospodine Prstojeviću, Vi ste rekli da se sjećate jednog sastanka na kojem
17 su bili prisutni gospodin Karadžić, gospodin Krajišnik, general Mladić kao i
18 neki predstavnici glavnog štaba Sarajevsko-romanijskog korpusa. Da se na
19 sastanku razgovaralo o bezbednosno-političkoj situaciji u području zone
20 odgovornosti Sarajevsko-romanijskog korpusa. Kada govorimo o bezbjednosti ovde,
21 kako da ja to shvatim? Da li se tu govorilo o vojnim operacijama ili... Kako da
22 protumačim tu riječ "bezbjednost"?

23 SVEDOK: Časni Sude, ja znam da je to Vama veoma teško svatiti, jer
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 uopšte, u javnosti protureno kao da su sarajevski Srbi opkolili Sarajevo, a
2 suština je u tome da su, da je 200.000, otprilike, sarajevskih Srba bilo
3 smješteno i živjelo u provincijskim dijelovima Sarajeva, su bili većinski. I u
4 ratnim okolnostima Srbi su, gdje su etnički većinski, zaposjeli to područje
5 samom činjenicom da su negdje u stopostotnoj većini. uglavnom su branili
6 odbrambenim operacijama, postavljene su vojničke odbrambene linije tog područja.
7 I kod nas je bila stalna zabrinutost, oćemo li uspjet se odbraniti, jer imali
8 smo napade od grada Sarajeva, ali smo imali i napade sa vana /sic/. Mi smo bili
9 u duplom okruženju. To se jasno vidi na vojnoj karti Sarajeva. I sv... i s... i
10 svi naši poslovi su bili usmjereni samo da se održimo do kraja rata na
11 teritoriju koju kontrolišemo i ništa više.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da se onda zaustavimo tu. Ja sam shvatio
13 da ste Vi sada opisali situaciju kakvu ste je Vi vidjeli u to vrijeme. Ono što
14 ja Vas pitam, kada govorite o tome da se na sastanku razgovaralo o bezbjednosnim
15 pitanjima, mene zanima da mi kažete o čemu se zapravo razgovaralo. Da li se
16 razgovaralo o taktičko-strateško-vojnim pitanjima, o razmješčaju vojne opreme
17 ili jedinica? O čemu se razgovaralo kad se razgovaralo o bezbjednosnim
18 pitanjima, na primjer, sa generalom Mladićem koji je bio prisutan na sastanku,
19 ili sa predstavnicima Sarajevsko-romanijskog korpusa? Dakle, htio bih steći neki
20 utisak o tome o čemu ste tada razgovarali.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SVEDOK: Na takvim sastancima nije se razgovaralo ni planiralo o vojnim
2 operacijama i vojnim dejstvima. Uglavnom, mi smo izvještavali sa našeg aspekta
3 je li stabilna situacija odbrambena, je li dobra saradnja sa vojnim komandantom,
4 je li komandanti i MUP vrše valjano posao. Ali oni su isto tako govorili o nama
5 da li im civilna vlast pruža logističku podršku. Na takvim sastancima moglo je
6 bit traženje pomoći, logističke pomoći u hrani, u odjeći, u naoružanju, u
7 kadrovskim rešenjima, ako nema adekvatnog vojnog komandanta. Znači, sve ono što
8 smo mi očekivali od Vlade da nam pomogne, našim brigadama lokalnim, a moglo se
9 razgovarati, recimo, i o pitanju funkcionisanja doma zdravlja.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ne ulažem prigovor na pitanja
11 Vijeća, iako to ja povremeno znam uraditi, ali to nije sada. Želim iznijeti
12 dvije opaske. Kao prvo, pitanje se ticalo jednog konkretnog pitanja a svjedok je
13 u odgovoru govorio o sastancima.

14 SUDIJA ORIE: /nedostaje simultani prevod/

15 G. STEWART: [simultani prevod] I još jedan praktični savjet. S obzirom da
16 postavljate pitanja vezana za konkretan sastanak, možda da se to odloži za
17 kasnije jer bi svima bilo zgodno kada bi svjedok mogao i reći kada su ti

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sastanci bili održavani.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da, ja sam postavio pitanje vezano za
3 taj sastanak, a svjedok je počeo odgovarati rekavši: "na takvim sastancima."
4 Tražiću razjašnjenje.

5 Gospodine Prstojeviću, rekli ste da je na jednom konkretnom sastanku na
6 kojem su bili prisutni gospodin Krajišnik, general Mladić, predstavnici
7 Sarajevsko-romanijskog korpusa i kasnije, kada ste odgovarali ste spomenuli da
8 je, citiram: "na takvim sastancima", pa se sada pitam da li je bilo više
9 sastanaka takve prirode, ili ste Vi zapravo govorili samo o tom jednom
10 konkretnom sastanku?

11 SVEDOK: Vidite, takvih sastanaka je bilo više jer rat je trajao četiri
12 godine. Bilo je mnoštvo. Ali konkretno, evo na ovom sastanku koji je bio na
13 Palama u prostorijama "Famosa-Koran", ja se mogu sjetiti, ako mi može pomoći,
14 recimo, da je bila prisutna i ministar financija, neka Petra. I znam da je
15 gospodin Karadžić Ilidžu kritikovao u nekim elementima nešto. Znam da sam je
16 kritikovao ministarstvo financija oko rada tržne inspekcije, da...da su
17 ustrojili tržnu inspekciju suprotno pravilima koja su važila prije rata. Da je
18 tržni inspektor odjednom dignut na nivo republike i nema koordinacije i nema
19 rada dole. Da ne mora mjesec dana da dođe na posao, niko ga ne kontroliše i
20 nikome ne odgovara. Znači -

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ovaj sastanak koji ste nam sada
22 spomenuli, koji je održan u prostorijama "Famosa" na Palama, da li je na tom

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sastanku također bio prisutan gospodin Krajišnik?

2 SVEDOK: Da.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A na drugim sastancima, jer ste rekli da
4 je bio cijeli niz takvih sastanaka, da li je i na njima bio prisutan gospodin
5 Krajišnik, tj., da li je on bio tamo povremeno, obično bio, uvijek bio ili nikad
6 nije bio. Možete li nam to reći prvo?

7 SVEDOK: U pravilu, sastanci predsjednika sarajevskih opština su se
8 održavala uglavnom kada je bio prisutan predsjednik Krajišnik, kao čovjek iz
9 Sarajeva. I ja mislim da su veoma rijetki sastanci na kojima on nije bio
10 prisutan u cjelini ili djelimično. I ne sjećam se ni jednog sastanka o ovim
11 pitanjima da nije prisutan bio gospodin Krajišnik.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li biste te sastanke, počevši od onog
13 prvog sastanka, tj. od onog sastanka za koji ste rekli da je održan u
14 prostorijama "Famosa" na Palama, dakle, možete li nam reći kada je taj sastanak
15 bio održan? Da li znate mjesec i godinu?

16 SVEDOK: Vidite, bilo je mnoštvo sastanaka i ja ne mogu da kažem mjesec,
17 ali sastanak je bio 1992. I mogu da navedem događaje koji su bili oko tog
18 sastanaka koji mogu da lociraju i da kažu: to je bilo u tom i tom mjesecu.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali molim Vas, stvarno ukratko.

20 SVEDOK: Jednostavno, ja bi Vas zamolio, evo imaju i ovdje ljekari, da me
21 spremite na pregled glave, da vidite šta se to desilo u toj mojoj glavi ovdje.
22 Ali i da sam najzdraviji, nije se lako sjetiti jer sastanaka je bilo možda do
23 50. Desetine je sastanaka bilo i samo se može... ja mogu samo na osnovu događaja
24 ili ako bi otvorio -

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo malo. Vi ste mi rekli da znate da je

26

27

28

29

30

1 to bilo 1992. godine sa sigurnošću, a da su i neki događaji koji su se dogodili
2 u vrijeme tog sastanka, da bi nam mogli pomoći da identificiramo o kojem se
3 mjesecu radilo. Dakle, recite mi ukratko na šta ste točno mislili, na koje
4 događaje? Navedite ih samo, nemojte pričati o njima, bez pojedinosti i
5 objašnjenja.

6 SVEDOK: Dozvolite, ja kad bih povirio u svoju arhivu ja bi našao datumski
7 tačno svaki sastanak, jer imam rokovnik je sačuvan. Ali znam evo sad da je u to
8 vrijeme neki pokojni Danilo Veselinović uvezio papriku za Muslimane u Sarajevu
9 kao humanitarnu ili trgovačku hranu i da je na Ilidži digla se čitava halabuka
10 oko toga uvoza jer je uvoz bio sumnjiv. Bilo je stanovništvo nezadovoljno,
11 vojska nezadovoljna, MUP, ali mi smo morali da realizujemo i da poštujemo da on
12 prevozi kamionima papriku.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je jedan vrlo jasan događaj. Odlično.
14 Da li se sjećate još nekog takvog događaja?

15 SVEDOK: Pa, bolje bi bilo da ja zavirim kući u svoje rokovnike i da se ne
16 sjećam nego tačno imam šta je šta.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moje sljedeće pitanje u tom slučaju,
18 možete li nam, ugrubo, procijeniti koliko je tih sastanaka bilo, otprilike
19 naravno, održano 1992.? Nije važno da broj bude precizan, ali otprilike, red
20 veličine, tri, deset, 25, otprilike.

21 SVEDOK: Bila su dva značajnija sastanka na kojima su bile prisutne vojne
22 strukture. Jedan na Jahorini a jedan u "Famosu". Na Jahorini su bili prisutni i
23 svi komandanti brigada na području srpskog Sarajeva. A drugih sastanaka, drugog
24
25
26
27
28
29
30

1 karaktera i manjeg obima, ja mislim da je bilo između sedam do deset, recimo.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I to je 1992. godine, da li smo pravilno
3 shvatili?

4 SVEDOK: Da, ali preciznost se jedino može utvrdit ako se zaviri u
5 dokumentaciju. A ja sam rekao, evo sad ću podsetiti, da je i na Ilidži, čini mi
6 se 17. aprila u Kriznom štabu bilo zasjedanje dijela Vlade gdje je razmatrana
7 baš bezbjednosno-politička situacija i mogućnost smještaja organa vlasti srpskog
8 naroda Bosne i Hercegovine i na tom sastanku bili su prisutni članovi Vlade na
9 čelu sa gospodinom Karadžićem i Krajišnikom i bilo je prisutno pet-šest
10 ilidžanskih predstavnika na čelu sa mnom.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sad ste već dva puta pomenuli Vaš dnevnik
12 ili rokovnik. Da li još uvek imate te dnevnike?

13 SVEDOK: Imam dnevnike, ali ja sam rekao da ni minut priprema nisam imao na
14 svjedočenje, jer jednostavno moji poslovi na poljoprivrednom imanju gdje živim
15 sad kao penzioner upotpunjuju dan od šest do dvadeset sati.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, jasno mi je to. Da li ste ikada svoj
17 dnevnik stavili na uvid predstavnicima Tužilaštva?

18 SVEDOK: Nisam i ja to nisam bio ni raspoložen da učinim, premda mi nešto
19 nisu ni tražili, jer morao bi najprije ja da odvojim vrijeme da vidim šta to
20 stavljam jer nisam ja pisao te rokovnike i dnevnike radi kasnije neke hronike,
21 nego jednostavno radi rada koji je u ratu bio i koji je trebalo uraditi. A ima

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tamo i boljeg rukopisa, i lošijeg rukopisa i u svakom slučaju morao bih ja imati
2 dokumentaciju za sebe, iz porodičnih razloga i tradicionalnih.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako bi od Vas Veće tražilo da omogućite
4 uvid u te dnevnike i ako bi Veće osiguralo ili nadgledalo da nikakve lične
5 stvari koje se tiču pripadnika Vaše porodice budu stavljene na uvid stranama,
6 već samo one teme koje nisu vezane za porodicu i koje se ne odnose neposredno na
7 Vaš lični život, da li bi Vi pristali da date te dnevnike?

8 SVEDOK: Vidite, kada sam ja govorio o porodičnim stvarima, nema tamo ništa
9 o mojoj porodici. Nego ja želim da moja djeca imaju svoju dokumentaciju u
10 originalu posle mene, jer imam troje djece. A Vijeće ako traži i ako se to mora,
11 onda ćemo to obezbijediti, ali meni se mora obezbijediti mogućnost da dobijem
12 vrijeme da malo pregledam, da se dokumenta fotokopiraju i onda da stavim na
13 raspolaganje.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno, Veće bi moglo da se pobrine o
15 fotokopiranju i da Vam original vrati tako da to ostane Vašim članovima
16 porodice. Mi ćemo razmotriti ovo pitanje. Saslušali smo Vaše odgovore u tom
17 smislu. Hvala Vam.

18 Gospodine Tieger, možete da nastavite.

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ja imam jedno pitanje. Na osnovu Vašeg
20 dosadašnjeg svedočenja, pitanje se zasniva na tome, Vi ste rekli da je "na
21 takvim sastancima možda bilo zahteva za pomoć, logističku pomoć ili pomoć u
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 smislu obezbeđivanja hrane, odeće, oružja, i u slučaju da nismo imali prikladnog
2 vojnog komandanta mogli smo da tražimo da neko bude postavljen. Drugim rečima,
3 šta god smo očekivali da Vlada uradi da bi nam pomogla, da pomogne našim
4 lokalnim brigadama, o tome se moglo tamo razgovarati."

5 Vi ste rekli da je gospodin Krajišnik, kada je prisustvovao ovim
6 sastancima, veoma pažljivo Vas slušao. Da li to znači da kada ste očekivali
7 pomoć i podršku, da li to znači da je gospodin Krajišnik imao ikakvog uticaja na
8 odluke koje su na kraju donesene? Drugim rečima, kada je gospodin Krajišnik
9 stvarno imao moć odlučivanja na tim sastancima?

10 SVEDOK: Pa vidite, normalna stvar u takvim ratnim okolnostima da je
11 pažljivo slušano sve. Gospodin Krajišnik je imao mogućnost da direktno
12 interveniše kod određenih ministara da ih zamole /sic/ da urade ovo ili ono, što
13 je bilo u skladu sa našim zahtjevima ukoliko su ocjenjeni opravdani i ukoliko su
14 ocjenjeni da se mogu realizovati.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Imam i drugo pitanje za Vas gospodine.

16 Pre izvesnog vremena ste rekli da je gospodin Krajišnik prisustvovao ovim
17 sastancima, da je tu imao određenu ulogu i da ste Vi u takvim prilikama mogli da
18 se sretnete s njim, da ga vidite, da s njim porazgovarate. Ali isto tako ste
19 rekli da, što se tiče ljudi u Sarajevu i u odnosu na Vas i ljude na Ilidži, da
20 je gospodin Krajišnik bio veoma pristupačan, i tokom svedočenja ste rekli da ste
21 mogli od njega da tražite savete i čak ste spomenuli činjenicu da ste mogli
22 lično da mu telefonirate i da tražite od njega savet. Možete li da nam objasnite
23 u kojim ste situacijama ili slučajevima morali od njega da tražite savete? Kad
24
25
26
27
28
29
30

1 tražite savet to znači da ste onda suočeni sa nekim teškim pitanjem, obično je
2 to zato što oklevate u vezi nečega. Da li se sećate bilo kog određenog primera
3 kada ste se obratili gospodinu Krajišniku za savet, bilo od njega lično ili u
4 njegovoj kancelariji, ili preko telefona?

5 SVEDOK: Pa sjećam se ja određenih razgovora koji su vođeni o ovom pitanju
6 ili onom pitanju. Jedno često područje traženja pomoći je pitanje rešavanja
7 električne energije za područje srpskog Sarajeva.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvinjavam se gospodine. Ja ne govorim o
9 materijalnoj ili finansijskoj podršci. Vi ste upotrebili reč "savet". Rekli ste
10 da ste s njim razgovarali zato što ste od njega tražili savete.

11 SVEDOK: Pa svakako da se konsultovalo o određenim pitanjima. Da li nešto o
12 privredi, o infrastrukturi, riješit ovako i onako. Ja sam htio da navedem
13 primjer da smo tražili da se izgradi poseban dalekovod Pale - Vogošća - Srpska
14 Ilidža, da stanovništvo koje nije imalo struju od avgusta 1992. i ranije dobije
15 struju u 1993. godini. I to je recimo, realizovano. I ja se po pravilu sjećam
16 krupnijih stvari. Ako je nešto negdje sitnije zapinjalo, toga ne mogu da se
17 trenutno sjećam.

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Malopre ste spomenuli paravojne grupe
19 koje su činile loše stvari. Da li ste o ovome razgovarali sa gospodinom
20 Krajišnikom i kada ste tražili savet, da li ste ga pitali kakvu su ulogu igrale
21 ove paravojne snage?

22 SVEDOK: O paravojnim grupama mi nismo razgovarali sa gospodinom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Krajišnikom. Premda ne isključujem mogućnost da je od nekim /?nekih/, na
2 mnogobrojnim sastancima, spominjate te grupacije. Jer paravojne grupe su spadale
3 odma' pod nadležnost MUP-a, načelnika stanice javne bezbjednosti ili vojske i
4 dijela državne bezbjednosti, Srpske nacionalne bezbjednosti. Tako da je se
5 podrazumijevalo da naše državno političko rukovodstvo o tim grupama ima neke
6 informacije a s obzirom da mi nismo bili raspoloženi prema tim grupacijama kao
7 dosta dobro organizovana cjelina, one su rešavane dosta brzo, kako dođu tako
8 nazad idu, izuzev ove Brnetove koja je bila lokalna i koja se zadržala duže. Ali
9 je i ona protjerana i o tome imaju podaci.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Njih su poslali ili oterali i onda su
11 oni otišli na neko drugo mesto, drugim rečima, tada su verovatno bili umešani u
12 takve aktivnosti u drugim opštinama?

13 SVEDOK: Ne znam kako su se kretali. Ali u Brnetovom slučaju sam rekao, bio
14 je na području opštine Novo Sarajevo, došao je na Ilidžu, mislim da je sa Ilidže
15 1993. negde polovinom, negde tamo protjeran i ne znam gdje je kasnije se stanio.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ako pogledamo sat, idemo
18 na pauzu i obećavam Vam da ćete posle pauze Vi biti taj koji postavlja pitanje
19 svedoku.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

21 ... Početak pauze u 12.32h

22 ... Sednica nastavljena u 12.53h

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sestii.
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nastavite.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja u ovom trenutku primam francuski na
3 engleskom kanalu i ne znam da li je to problem?

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To nije problem za Veće međutim, mislim da
5 je bolje da engleski ide na engleskom kanalu. Ja dobivam prevod na četvorci.

6 G. STEWART: [simultani prevod] I ja časni Sude. Uživao bi da čujem
7 gospodina Tiegera na francuskom ali ja u ovom trenutku imam pravi kanal.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] U redu. Nastavićemo i siguran sam da će se
9 to popraviti.

10 P: Gospodine Prstojeviću, tokom razgovora o vojno-sigurnosnim sastancima
11 Vi ste rekli da je jedna od tema koja je tada pokrenuta bila da li komandanti i
12 MUP obavljaju svoj posao kako treba. Želim da Vam pustim jedan presretnuti
13 razgovor od 21. aprila 1992. godine. To je ET 04014024.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da da broj ovom predmetu.

15 GĐA SEKRETAR: Da, časni Sude. To će biti P794 a poslednjem presretnutom
16 razgovoru nismo dali broj.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se da broj prethodnom
19 presretnutom razgovoru.

20 GĐA SEKRETAR: Od 14. maja 1992.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] 14. maj. To je razgovor između Prstojevića
22 i Gagovića.

23 GĐA SEKRETAR: To će biti P793.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, hvala Vam.

25 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, želim da kažem da se u engleskoj
26 verziji nalazi 21. januar 1992. Međutim na B/H/S verziji stoji 21. april 1992.,
27
28
29
30

1 a ja mislim da to jeste tačan datum.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ako ima neke razlike
3 između datuma na B/H/S-u i na engleskom, zbog čega se odlučujete za B/H/S datum
4 kao bolji? Da li se radi o kontekstu?

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, o kontekstu se radi.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. U pitanju je kontekst. Onda ćemo
7 videti da li možemo da usvojimo Vaš predlog.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja mislim da je to dokument broj 2 na
9 njihovom spisku.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Tieger kaže da je to broj 2 na
11 spisku.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Da, kaže januar 1992. na spisku, naravno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste to pronašli? Da li su prevodioci
14 pronašli taj dokument?

15 To je razgovor između Prstojevića, počinje ustvari sa jednim
16 neindetifikovanim muškim glasom. Ustvari razgovor je sav sa neidentifikovanim
17 muškim glasom.

18 [Sluša se presretnuti razgovor]

19 "G. PRSTOJEVIĆ: Halo

20 NEPOZNATI GOVORNIK: Ja.

21 G. PRSTOJEVIĆ: Dobar dan, Prstojević je.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 NEPOZNATI GOVORNIK: E, izvoli?

2 G. PRSTOJEVIĆ: Ima li Garića?

3 NEPOZNATI GOVORNIK: Garić je otišao na Pale.

4 G. PRSTOJEVIĆ: A dobro, s kime razgovaram?

5 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa, to je jedan... ovde saradnik njegov.

6 G. PRSTOJEVIĆ: Dobro, Prstojević je, komandant kriznog štaba Ilidže.

7 NEPOZNATI GOVORNIK: Je li?

8 G. PRSTOJEVIĆ: Jeste.

9 NEPOZNATI GOVORNIK: Šta ima Prstojeviću kod Vas?

10 G. PRSTOJEVIĆ: Pa, eto tako, dobro je, spremio sam im tamo pomoć u
11 ljudstvu.

12 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa nismo... to je ono iz Kasindola, jel'?

13 G. PRSTOJEVIĆ: Jeste.

14 NEPOZNATI GOVORNIK: Ja, ja, dobili smo to, jesmo.

15 G. PRSTOJEVIĆ: ...gdje su reci mi?

16 NEPOZNATI GOVORNIK: Ali to se malo rasulo. Ovaj mi reče bar ovi što su kod
17 njega došli, ovi neki su ostali, a njegova raja, malo, onaj, njih desetak, ovo
18 ostalo sve se vratilo.

19 G. PRSTOJEVIĆ: Ja, reci mi, vode l' se borbe još uvijek dole?

20 NEPOZNATI GOVORNIK: Ma vode, ali nije to još nešto izregulisano baš
21 najbolje. Milicija neće da izađe da radi svoj posô, tamo jedan dio teritorije je
22 osvojen već, međutim milicija ne izlazi tako da je to... evo ljudi, ne znam sam
23 šta da ti kažem. Problema ima, eto.

24 G. PRSTOJEVIĆ: Dokle...dokle će to izić, reci mi. Jeste li Vi sišli dolje
25
26
27
28
29
30

1 do lijeve strane Miljacke?

2 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa jesmo, jesmo ovim dijelom do Miljacke skorom se
3 došlo. Gore onaj, Ivana Krndelja, to nije.

4 G. PRSTOJEVIĆ: Ja, a Vrbanju, jeste l' presjekli ovu?

5 NEPOZNATI GOVORNIK: Jesmo.

6 G. PRSTOJEVIĆ: To držite pod kontrolom, je l'?

7 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa eto, držimo sada, eto. Milicija nije izišla, civili
8 drže, jebi ga, ovaj...

9 G. PRSTOJEVIĆ: Teritorijalci?

10 NEPOZNATI GOVORNIK: Ma ja.

11 G. PRSTOJEVIĆ: Dobro, ali mora milicija izlaziti.

12 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa mora, al' eto ne izlazi. U tome je problem. Pa
13 otišo je gore, zvao ga je ovaj Krajišnik hitno da se dogovore oko toga, ako hoće
14 radit svoj posao hoće, ako neće. Evo, koliko je već dva'jest dana, ništa ne
15 rade, jebi ga.

16 G. PRSTOJEVIĆ: Ništa ne rade, a samo drkaju jaja.

17 NEPOZNATI GOVORNIK: Ma ja, bolan.

18 G. PRSTOJEVIĆ: Ništa, oni su velika kočnica, nego, treba pritisak na njih
19 vršit.

20 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa treba, ali kako?

21 G. PRSTOJEVIĆ: Pa eto tako, neka...

22 NEPOZNATI GOVORNIK: To može samo ministar njihov. Meni se čini, nije ni on
23 voljan baš.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. PRSTOJEVIĆ: Ja.

2 NEPOZNATI GOVORNIK: Sve su prilike.

3 G. PRSTOJEVIĆ: A je li ministar gore na ovom njihovom broju?

4 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa ne, ministar je gore valjda. Jest, gore je on sa
5 ovim, eto.

6 G. PRSTOJEVIĆ: Dobro, živio moj domaćine.

7 NEPOZNATI GOVORNIK: Ajd' prijatno.

8 G. PRSTOJEVIĆ: Vozdra."

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, možda moje znanje
10 engleskog nije dovoljno, ali na stranici 2 u prvom redu vidim reč "mrav" ja to
11 znam samo kao malu životinju ali mislim da se možda radi o grešci. Da li je to
12 greška ili ima neko specijalno značenje?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude, mislim da se radi o grešci i
14 možemo da usvojimo to kao ispravku.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi prevodioci mogli to da prevedu.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Moglo bi se raditi o mravu. Ja ne radim
17 prevod tako da može biti i mrav.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Ali možemo također da pročitamo B/H/S
19 transkript.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne rešavam taj problem, ali čini mi se
21 da ima smisla.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da neko pročita 7. kućicu od dna na
23 stranici 2, B/H/S verzije. Možda bi prevodioci, ako imaju B/H/S verziju, mogli
24 da pročitaju taj deo?

25

26

27

28

29

30

1 PREVODILAC: Da, imamo tu verziju.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda molim da neko od B/H/S prevodilaca
3 naglas pročita na originalnom jeziku 7. kućicu od dna koja počinje sa: "Pa,
4 mora", tako da se to onda može prevesti na engleski.

5 Znači to treba da bude D a ne T. U redu.

6 Molim da nastavite gospodine Tieger.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 P: Gospodine Prstojeviću, da li ste prepoznali taj neidentifikovani muški
9 glas - glas koji se u presretnutom razgovoru navodi kao NN glas, u tom
10 razgovoru?

11 O: Ja se nisam ni skoncentrisao na to da prepoznam nepoznati glas i prema
12 lokaciji s koje je vođen i odakle je vođen razgovor sa mnom s kraja na kraj
13 grada, ja tog čovjeka ne mogu ni prepoznati niti ga znam. Razgovora se ne sjećam,
14 međutim, sjećam se, znači poznajem svoj glas, znam površno ko je Momo Garić i
15 sjećam se ovih događaja i pomoći koju smo mi pružili teritorijalnim jedinicama
16 tamo.

17 P: I ta osoba Vam je rekla da je gospodin Krajišnik zvao i da je onda
18 otišao tamo da bi se dogovorili da oni obavljaju svoj posao. Nakon toga Vam je
19 govorio o nekim stvarima o policiji. Da li se sećate da li je taj problem rešen
20 nakon razgovora koji ste imali sa ovom osobom?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne sjećam se ja kako je problem riješen samo se sjećam, znači, da smo
2 trebali lokalno na tome dijelu pružiti pomoć teritorijalnim jedinicama i da smo
3 to radili i u tome smislu ja sam i vodio informativno razgovor, a ovdje se
4 pojavljuje kočnica da pripadnici MUP-a ne izvršavaju svoje aktivnosti kako bi
5 trebalo.

6 P: I obojica ste izrazili zabrinutost zbog toga. Da li je to što ste Vi
7 smatrali problemom, da li se to popravilo nakon Vašeg razgovora sa ovom
8 nepoznatom muškom osobom?

9 O: Vidite, to je problem na području jedne druge opštine i na kraj drugog
10 grada. A ja sam imao na pretek svojih problema i u to vrijeme sam spavao u
11 čizmama, nisam se izuvao u Kriznom štabu. I već sutradan će bit napad na Ilidžu.
12 I vjerovatno posle ovog razgovora da ja nisam primao neke informacije izuzev
13 kroz razgovore sa ljudima koji su bili tamo, na tome području.

14 P: Gospodine Prstojeviću, Vi ste ranije spomenuli ratno povereništvo i
15 želim da Vam pokažem dokument koji je ERN 03014405, a to je u stvari predmet
16 broj 22 na spisku.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim sekretara da da broj.

18 GDA SEKRETAR: Da, časni Sude, to će biti dokazni predmet P795.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Prstojeviću, taj dokument P795 je naređenje o uspostavljanju
21 ratnog predsedništva u skladu sa odlukom narodne skupštine Republike Srpske od
22 17. decembra 1992. godine o prestanku važnosti odluke o imenovanju ratnih
23 poverenika, itd. Na dnu se nalazi Vaš potpis. Pretpostavljam da je ovo naređenje

24

25

26

27

28

29

30

1 koje ste Vi sačinili u skladu sa odlukom bosansko-srpske skupštine? Da li je to
2 tačno? Da li ste Vi izdali ovo naređenje shodno odluci srpske skupštine?

3 O: Potpuno je tačno što se vidi iz preambule. Naime, do tog momenta, do
4 16. januara 1993. godine funkcionisao je ratni povjerenik za područje Srpske
5 opštine Ilidža. Kada su se promijenile okolnosti i kad je narodna skupština
6 Republike Srpske donijela drugačiju odluku, onda smo mi bili obavezni, u skladu
7 sa tom odlukom narodne skupštine Republike Srpske, obrazovati ratna
8 predsjedništva, s obzirom da je opština bila u to vrijeme teritorijalno
9 pocijepana na tri dijela.

10 P: A ko je bio ratni poverenik na Ilidži?

11 O: Prije toga ratni povjerenik na Ilidži je bio Miroslav... magistar
12 Miroslav Radovanović, a mislim posle njega da je bio narodni poslanik Jovo
13 Mijatović, ne znam, da ne pogriješim u imenu, ali bio je čovjek iz Zvornika koji
14 je bio narodni poslanik.

15 P: A ko je postavio gospodina Radovanovića za ratnog poverenika Ilidže?

16 O: Naše državno-političko rukovodstvo na Palama. I on je bio povjerenik za
17 Ilidžu i Rajlovac, za dvije opštine.

18 P: I kada je zadužen za to, da li je to urađeno od strane ratnog
19 predsedništva na Palama?

20 O: Ja mislim da jest, ali ne znam tačno. Ne mogu se sad sjetiti ko je
21 imenovao i kojim papirom.

22 P: A ko je bio u sastavu ratnog predsedništva na Palama, kako ste Vi to
23 shvatali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja to precizno jednostavno ne znam, ali ratna povjereništva i
2 predsjedništva, podrazumijevalo se da vrše ljudi koji imaju najviše funkcije na
3 određenom nivou. To se vidi i kod ovoga ratnog predsjedništva da su, nisu po
4 imenima ljudi, nego po funkcijama.

5 P: Tokom Vašeg razgovora, Vi ste dali jednu procenu da, naveli ste skoro
6 99,9% ljudi za koje ste Vi smatrali da su bili u ratnom predsedništvu. Na osnovu
7 čega se zasnivala ta infomacija? Da li je taj zaključak bio na osnovu njihovih
8 položaja ili na osnovu Vašeg saznanja o tome ko je spadao u rukovodstvo? Koji su
9 faktori doprineli toj Vašoj proceni?

10 O: Pa, na osnovu funkcija koje su ti ljudi vršili...vršili i ne znam kakva
11 sam saznanja imao u to vrijeme, ne mogu se sad sjetiti.

12 P: A za koga ste bili 99,9% /prevod engleskog transkripta: "sigurni"/ da
13 je bio u ratnom predsedništvu?

14 O: Mislite -

15 P: Mislim na ratno predsedništvo na Palama.

16 O: Pa, u svakom slučaju tu bi trebao biti predsjednik Republike,
17 predsjednik Narodne skupštine, je li tu bio, recimo, neko od podpredsjednika,
18 Nikola Koljević, i trebao je tu bit ministar odbrane, recimo, i... i ne znam
19 dalje.

20 P: I kako ste Vi shvatili to da je gospodin Radovanović bio upućen na
21 Ilidžu? Zašto je to urađeno?

22 O: Ni meni nikad nije bilo jasno zašto su nama opštine na području srpskog
23 Sarajeva spremjeni /sic/ povjerenici koje su imale konstituisane skupštine i

24

25

26

27

28

29

30

1 konstituisane izvršne odbore odnosno svoju opštinsku Vladu. Međutim, jednostavno
2 ljudi su došli, predstavili se da su imenovani, da su nama nadređeni, da prate
3 rad u opštinama lokalnih organa vlasti, MUP-a, vojske, kompletne, znači,
4 strukture koja funkcioniše na području jedne opštine. I mislim... nije mislim,
5 nego to znam, da je poslednji povjerenik za nas, samo... imam dileme oko imena,
6 sam... prezimena zaboravio, čovjek je meni glasno rekao da će informisati
7 rukovodstvo na Palama, da na Ilidži funkcioniše skupština, izvršni odbor i da
8 nema potrebe da je on tu. I tako je bilo, čovjek je informisao i otišao sa
9 Ilidže. A vidi se kasnije će i uslijedit ova odluka Narodne skupštine Republike
10 Srpske o ukidanju, prestanku važenja odluke o obrazovanju ratnih povjerenika.

11 P: Da li je ratni povjerenik Ilidže dostavljao svoj zapisnik rukovodstvu?

12 O: Ja znam da su oni informisali rukovodstvo. Na koje načine sve, ja ne
13 bih mogao reći.

14 P: Što možete reći o političkoj pripadnosti gospodina Radovanovića, odakle
15 je on politički stigao, da to tako kažem?

16 O: Gospodin Radovanović i gospodin Nikola Poplašen koji je bio povjerenik
17 za opštinu Vogošća Ilijaš, kada su došli na ovo područje pratili su rad, ne znam
18 koliko su pripadali Srpskoj demokratskoj stranci, ali znam da su proveli
19 aktivnosti na osnivanju Srpske radikalne stranke. Mi se nismo u to miješali,
20 niti smo mogli, i mislim da su prvu registraciju Srpske radikalne stranke
21 izvršili u mjestu, u opštini Ilidža, u osnovnom sudu u Lukavici. I pouzdano,
22 prvo njihovo saopštenje oko više-parlamentarnog rada, objavio je radio Ilidža.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je gospodin Radovanović bio blizak ili povezan sa nekim od
2 najviših rukovodilaca bosanskih Srba na Palama?

3 O: Ja to ne znam, ali oni su na nas spremljeni od rukovodstva sa Pala. I
4 morali su znači imati određeno povjerenje našeg rukovodstva na Palama, jer
5 spremili su ih kao ljudi od povjerenja i znanja, i bili su nadređeni nama.

6 P: Da li je bilo ljudi koji su bili imenovani na položaje u području
7 Sarajeva, a za koje se znalo da su, na primjer, bili bliže povezani sa, recimo,
8 gospodinom Karadžićem, ili možda gospodinom Krajišnikom, ili možda sa nekim
9 drugim rukovodiocem bosanskih Srba?

10 O: To će kasnije uslijediti i takvi ljudi će dolaziti na funkcije
11 osnivanjem Izvršnog odbora srpskog grada Sarajeva i imenovanjem gradonačelnika
12 za srpsko Sarajevo. To je, kad su formirani, znači, organi vlasti za srpsko
13 Sarajevo. A bili su drugi kadrovi koji su imenovani na Palama i koji su uživali
14 određena povjerenja itd. Ali u republičke organe.

15 P: Ko je bio Jovan Tintor?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, prije nego što
17 nastavite, kada pogledamo i pitanje i odgovor nejasno je zapravo, značenje onog
18 što je rekao svjedok. Vi ste postavili pitanje, da li su na neke položaje
19 imenovani ljudi za koje se znalo da su bliži, recimo, gospodinu Karadžiću ili
20 gospodinu Krajišniku ili nekom drugom, a svjedok je na to odgovorio da se to
21 događalo kasnije. Dakle, to što se kasnije događalo, koliko sam ja shvatio, je
22 bilo da je dolazilo do imenovanja ljudi koji su bliski nekom od rukovodilaca
23 bosanskih Srba. To nije od velike koristi Vijeću.

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda se radi o SDS-u ili nekoj drugoj stranci. Molim Vas, dajte to još
2 malo istražite. Pretpostavljam da pokušavate saznati da li su neki ljudi bili
3 imenovani, a koji su bili bliski nekom konkretnom srpskom rukovodiocu?

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Učinićemo to.

5 P: Godine 1992., gospodine Prstojeviću, neki su ljudi bili imenovani na
6 položaje u području Sarajeva, a za koje se znalo da su bili bliži gospodinu
7 Krajišniku nego drugim rukovodiocima bosanskih Srba.

8 O: To je tačno.

9 P: Možete li nam reći imena nekih od tih ljudi?

10 O: Imena? Pa evo, recimo, Jovan Tintor, Maksim Stanišić, Ljubiša Vladušić,
11 dalje... ljudi, pa i Vojo Maksimović. Uglavnom, kadrovska politika je bila
12 skoncentrisana u ru... za srpsko Sarajevo u rukama gospodina Krajišnika. To je
13 gospodin Karadžić jednostavno prepuštao čovjeku koji bolje poznaje situaciju u
14 mjestu.

15 P: Da li je gospodin Radovanović osoba za koju se znalo da je bliža
16 gospodinu Krajišniku, nego recimo gospodinu Karadžiću ili ne?

17 O: To ne znam.

18 P: Sada ću Vas nešto pitati o jednom dijelu Vašeg prvog razgovora. To se
19 može pronaći na 32. stranici razgovora iz novembra 2003. Zamoliću Vas da, ako
20 možete, razjasnite ovo o čemu ću Vas pitati. Prvo ste govorili o izvjesnom
21 Tomislavu Šipovcu koji je došao, predstavio se i rekao da ga je poslao Karadžić
22 da obavi neke obavještajne poslove i da izvrši koordinaciju između Vas i vrha,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ste rekli. Onda je napomenuo da bi on trebao biti osoba preko koje bi se moglo
2 komunicirati sa Karadžićem, međutim, ubrzo se pojavio i gospodin Radovanović, a
3 taj je Šipovac bio više naklonjen Karadžiću, za razliku od Radovanovića koji je
4 bio naklonjeniji Krajišniku. Možda biste mi mogli objasniti ovo što ste tada
5 rekli.

6 O: Ako sam rekao to tad, tad sam vladao bolje informacijama, i to je tako
7 i vjerovatno sam znao zašto to tad tako govorim. U ovim prethodnim imenima ima
8 još tu više imena, i na lokalnom nivou kao što je Rajko Koprivica, predsjednik
9 opštine Vogošća, Jovo Božić, predsjednik opštine Rajlovac itd., itd. Tomislav
10 Šipovac je spremljen nama tako kao što sam rekao. Međutim, radi se o jednom
11 čovjeku koji je, mislim, bio u jednom periodu i član glavnog odbora ali koji je
12 pisac, književnik i ne znam kako on nije uspio nešto posebno da učvrsti svoje
13 povjerenje i svoj rad, nego je radio znači tamo što sam rekao, da bi na kraju
14 imenovan bio za direktora jednog republičkog preduzeća, čini mi se da se zvalo
15 "Prosvjeta", književno preduzeće.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, zamoliću da sada pogledamo /sic/
17 presretnuti razgovor od 14. maja 1992., ERN 04013853.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na spisku dokaznih predmeta, pod kojim
19 brojem?

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Pod brojem 10, mislim.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim tajnicu da pogleda da li već postoji
22 broj.

23 Da, nisam pogledao spisak. Ja se izvinjavam.

24 [Sluša se presretnuti razgovor]

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: Ne čujemo to na engleskom, časni Sude.
2 PREVODITELJ: /nedostaje simultani prevod/
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada Vas čujemo, možemo ponovo početi.
4 [Sluša se presretnuti razgovor]
5 "NEPOZNATI GOVORNIK: Molim.
6 G. PRSTOJEVIĆ: Halo, halo.
7 NEPOZNATI GOVORNIK: Ja.
8 G. PRSTOJEVIĆ: Dobra večer.
9 NEPOZNATI GOVORNIK: Dobra vam sreća.
10 G. PRSTOJEVIĆ: Kako ste?
11 NEPOZNATI GOVORNIK: Biće i bolje. Recite...
12 G. PRSTOJEVIĆ: Prstojević je. Treb'o mi je Mrki.
13 NEPOZNATI GOVORNIK: Mrkog nema... Ima Mrki 2.
14 G. PRSTOJEVIĆ: Hajde Mrki 2.
15 NEPOZNATI GOVORNIK: Momenat.
16 Milenko: Molim.
17 G. PRSTOJEVIĆ: Halo, halo.
18 Milenko: Ja.
19 G. PRSTOJEVIĆ: Dobra večer.
20 Milenko: Dobra večer.
21 G. PRSTOJEVIĆ: Kako je? Prstojević je.
22 Milenko: Ja sam ovde, zamenik Mikin.
23 G. PRSTOJEVIĆ: Ja. A ko je?
24 Milenko: Milenko.
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 G. PRSTOJEVIĆ: Milenko?
2 Milenko: Ja.
3 G. PRSTOJEVIĆ: Što me je zvao Mika?
4 Milenko: Zvao te je Mi... da vidi s tobom... ovi ljudi u Kotorcu...
5 G. PRSTOJEVIĆ: Ja.
6 Milenko: Šta da radimo s njima?
7 G. PRSTOJEVIĆ: Jeste li vi to pohapsili? Šta ste uradili?
8 Milenko: ...ljudi su dole na, ej momenat, momenat, samo malo... (Milenko
9 stišava osobe u prostoriji) Molim.
10 G. PRSTOJEVIĆ: Halo.
11 Milenko: Ja.
12 G. PRSTOJEVIĆ: A đe su ti ljudi? Je li to pohapšeno?
13 Milenko: Nije.
14 G. PRSTOJEVIĆ: Nego?
15 Milenko: ... dole na cesti, sve, dole su posebno muškarci, posebno su žene
16 na cesti.
17 G. PRSTOJEVIĆ: Ha...
18 Milenko: Momenat samo, momenat.
19 G. PRSTOJEVIĆ: ...kod /?Kule/ ... je li?
20 Milenko: Muškarci kaže... evo sad sam dobio obavijest, muškarci su na Kuli
21 u zatvoru, a žene su otišle prema Butmiru.
22 G. PRSTOJEVIĆ: Daj mi Tepavčevića.
23 Milenko: Evo ti, evo ti Novakovića, pa nek' s tobom on razgovara.
24 Prstojević je, nemojte se zajebavati.
25
26
27
28
29
30

1 G. NOVAKOVIĆ: Halo.

2 G. PRSTOJEVIĆ: Halo.

3 G. NOVAKOVIĆ: E, zdravo Neđo.

4 G. PRSTOJEVIĆ: Zdravo.

5 G. NOVAKOVIĆ: Kako si?

6 G. PRSTOJEVIĆ: Dobro. Jeste li Kotorac čistili danas?

7 G. NOVAKOVIĆ: Jesu. Evo, ja ne znam tačno detalje pošto sam na drugim
8 poslovima bio.

9 G. PRSTOJEVIĆ: Ja.

10 G. NOVAKOVIĆ: Pa evo ako hoćeš da te nazovemo kasnije, ovaj... dok...

11 G. PRSTOJEVIĆ: Može, ali molim te, kumim te bogom, što spremiste žene u
12 Butmir?

13 G. NOVAKOVIĆ: Nisu žene u Butmiru, oni rekoše, nego...

14 G. PRSTOJEVIĆ: Nego?

15 G. NOVAKOVIĆ: Pa u Butmiru, da. Ne u KP dom, nego u Butmir, tamo da idu.

16 G. PRSTOJEVIĆ: Ne može u Butmir ići, mi ćemo i Butmir čistiti vremenom.

17 G. NOVAKOVIĆ: Aha.

18 G. PRSTOJEVIĆ: Čistiće se Butmir... Čistiće se Butmir, čistiće se
19 Sokolović, čistiće se Hrasnica.

20 G. NOVAKOVIĆ: Pa, ne znam kuda sa njima?

21 G. PRSTOJEVIĆ: Sve će... Ima Baščaršija. Molim te, sve za Baščaršiju,
22 pješke.

23 G. NOVAKOVIĆ: Aha, aha.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. PRSTOJEVIĆ: Ženski svijet.
2 G. NOVAKOVIĆ: Dobro, evo sad ću...
3 G. PRSTOJEVIĆ: A muško u zatvor.
4 G. NOVAKOVIĆ: Dobro, sad ću ja sa njima da vidim. Hajde, pa ćemo ti se
5 javiti.
6 G. PRSTOJEVIĆ: Ja, eto kažu, onaj ko prima vjeru pravoslavnu odmah može
7 ostati, žensko i nejač.
8 G. NOVAKOVIĆ: Aha. Dobro. Dobro, sad ću ja...
9 G. PRSTOJEVIĆ: Hajd' molim te, ali nemojte greške... To ste odlično
10 uradili ali, znači i Butmir se čisti vremenom, reci tamo ljudima.
11 G. NOVAKOVIĆ: Da, da. Dobro.
12 G. PRSTOJEVIĆ: Eto. Živio.
13 G. NOVAKOVIĆ: Dobro."
14 G. TIEGER: [simultani prevod]
15 P: Gospodine Prstojeviću, da li ste Vi jedan od sudionika u ovom
16 telefonskom razgovoru, ako jeste, s kime razgovarate?
17 O: Da. Ja sam u ovome telefonskom razgovoru probao rekonstruisati
18 događaje 2003. godine. I mogu sad da kažem jedno, a ostajem pri onome što sam
19 rekao i ranije - sad mi bitno da ovaj razgovor nije vođen 14.5.1992., jer ovaj
20 događaj se nije desio tog dana.
21 P: Po Vašem mišljenju, kada se održao ovaj razgovor?
22 O: Po mom mišljenju, ono što ja znam, razgovor je vođen 12.5. u mrklu
23 večer.
24 P: S kim razgovarate?
25
26
27
28
29
30

1 O: Pa vidi se iz razgovora da ne znam s kim razgovaram. Tražio sam
2 jednog od komandanata Teritorijalne odbrane koji se tako predstavljao, mislim da
3 se radilo o nekom Miki Tuševljaku. Ali sam tražio odma' komandira stanice
4 policije na Kuli, odnosno načelnika stanice policije na Kuli. Ne znam tačno koju
5 je funkciju od te dvije, ali mislim da je bio načelnik, koja mu je dodijeljena,
6 gospodina Milenka Tepavčevića.

7 P: Zbog čega ste želeli razgovarati sa njim?

8 O: Pa vidite, ja sam, to je istočni dio Ilidže. Ja sam otale preko nekih
9 12 do 15 kilometara. Ali sam u toku dana bio još dalje, bio sami i 20 kilometara
10 daleko, na kraju opštine u jednoj mjesnoj zajednici. I kad sam došao neko me je
11 vjerovatno informisao da su od tamo bile određene aktivnosti, koliko ja znam
12 Jugoslovenske vojske, JNA uz podršku teritorijalnih jedinica i jedinica MUP-a.
13 Naime, taj Kotorac, dio te mjesne zajednice prijetio je militantno kasarni
14 Lukavica i JNA je u cilju svoje zaštite, znači što se vidi i ovdje i bez znanja
15 znači Kriznog štaba, preduzela određene aktivnosti, vojne, što je na kraju
16 krajeva mogla. I ja se o tome informišem i vidim, civilno stanovništvo je
17 upućeno jednom rutom od 700 metar prema muslimanskom naselju, a moglo je biti i
18 drugom rutom koja je oko 300 metara, koja ide pravac Bašćaršija. Dobrinja jedan
19 - centar grada - Bašćaršija i zato se Bašćaršija spominje krajnje odredište,
20 nepogrešiv za pravac. Želim da naglasim da je datum vrlo diskutabilan i nije

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mogo bit 14. maja, jer 14. maja, mi smo imali strahovit napad na kompletno
2 područje Ilidže na zapadnom dijelu, i imali gubitke - 8 poginulih, 48 ranjenih.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih želio gospodinu Prstojeviću
4 postaviti još jedno dodatno pitanje.

5 Recite gospodine, zbog čega žene i djeca nisu mogle ostati na teritoriju
6 Ilidže?

7 SVEDOK: Pa, vidite, nije to teritorija to je jedan, ajde recimo, četvrti
8 dio mjesne zajednice od 1.100 stanovnika, recimo. Ako je JNA u saradnji sa MUP-
9 om i Teritorijalnom odbranom preuzela aktivnosti da razoruža muslimansko muško
10 stanovništvo koje je počelo dejstvovati, nije bilo uobičajeno da ostanu žene i
11 djeca, jer niti su to oni željeli i bili bi vrlo nebezbedni, jer od tog naselja
12 odmah 300 metara praktično je teritorija urbana Dobrinje koju kontrolišu
13 Muslimani i ti ljudi su željeli, znači, da idu tamo svojoj rodbini i tako dalje.
14 I na kraju, ja Vam mogu reći, u to naselje i dan danas Muslimana se veoma malo
15 vratilo. Naprotiv, isprodavali su svoje kuće i imanja itd., jer svak želi da
16 živi u urbanom dijelu.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li bi bilo drugačije da su oni
18 pristali da se pokrste na pravoslavlje, da li bi onda bili spašeni ili bi
19 promijenili mišljenje -

20 SVEDOK: Ne, to mi nismo radili. Ovaj dio zadnji, to je ratna propaganda

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 i ovaj dio iz jedne pjesme istrgnut, iz jedne radnje koja se dešavala 1804., kad
2 je se Srbija oslobađala od Turske. Mi nemamo ni jednog slučaja, inače, u
3 pravoslavnoj crkvi nije dozvoljeno prevođenje drugih u pravoslavnu vjeru. Ali u
4 pjesmi jednoj iz 1804. godine postoji ova rečenica i ona je ubačena u kontekst
5 neobavezno.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, ono što ste Vi
7 govorili tokom ovog telefonskog razgovora, ne ostavlja dovoljno prostora za
8 uvažavanje želja ovih ljudi koji su bili slani u Butmir, tj. da li oni žele u
9 Butmir ili ne. Čini se da je to sve bilo napravljeno bez ikakvog pitanja tih
10 žena ili djece o kojima je reč.

11 SVEDOK: Pa vidite, ja to ne znam, samo ja znam da je ovaj razgovor vođen
12 kad je sav taj posao završen. I razgovor je vođen praktično po završetku posla
13 nepotrebno. Sve je se desilo prije tog razgovora.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Novaković kaže otprilike: "Ne
15 znam gdje da ih vodim" i iz toga se ne bi zaključilo da je on već te žene i
16 djecu negdje dostavio. U Vašem odgovoru na njegovo pitanje kaže se: "Sve njih
17 pošalji na Baščaršiju pješice." To ne zvuči kao da su oni već otišli na
18 Baščaršiju, zar ne?

19 SVEDOK: Ne znam ja da su već otišli. A pješke je 300 metara, to se može
20 utvrditi i dan danas. Međutim, oni su otišli, vidi se, ja trenutno ne mogu da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nađem u ovome tekstu, ali ima i u ovome tekstu. Oni su već otišli izuzev muškog
2 svijeta koji je na saslušanju.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Tieger.

4 SVEDOK: Imate na drugoj strani, gdje je Milenko Tepavčević, koji je
5 upoznat znači, koji vrši visoku funkciju MUP-a, kaže: "Evo, sad sam dobio
6 obavijest. Muškarci su na Kuli u zatvoru a žene su otišle prema Butmiru." Otišle
7 su sa raskrsnice dužom rutom duplo, nego što sam ja govorio ovde.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Novaković također tu kaže:
9 "Žene nisu u Butmiru," Vi kažete: "Ali", "U Butmiru, da, ne u KP domu, nego
10 Butmir, tamo idu." Onda Vi kažete: "Oni ne mogu za Butmir." Pa onda nešto
11 kasnije gospodin Novaković kaže: "Pa ja ne znam gde da ih odvedem." Pa onda Vi
12 kažete: "Odvedite ih na Baščaršiju." Meni to ne zvuči kao da su oni cijeli taj
13 put već prešli i to pješice.

14 SVEDOK: Vidite, znači imaju i u ovome razgovoru nejasnoća. I ljudi koji
15 sa mnom razgovaraju nisu u situaciji šta je šta. Ali uglavnom sve je ovde već
16 ovo ljudstvo u nadležnosti MUP-a. I MUP zna kako je riješio i ja odgovorno
17 tvrdim, prevoz transportnim sredstvima na relaciji od 300 metara ili ovamo,
18 odnosno, od nekih 700 metara ovaj... u to vrijeme se praktično nije moglo
19 organizovat jer je, znate za koliko se, kilometar se pređe za šest minuta,
20 pješke.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Prstojeviću, nije u pitanju
22 kako su oni išli, pitanje je zapravo vezano za to tko donosi odluku kud će ti
23 ljudi ići.

24

25

26

27

28

29

30

1 Sudija Hanoteau ima još jedno pitanje za Vas.

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Želio bih da Vas pitam u vezi sa ovom
3 rečenicom. "Ako na licu mjesta prime pravoslavnu vjeru, može ostati žensko i
4 nejač." Što ste mislili pod time, Vi ste govorili o nekakvoj pjesmi, ja sad ne
5 razumijem, vjerovatno niste pjevali preko telefona. Nisam shvatio, o kakvoj
6 pjesmi je riječ tu?

7 SVEDOK: Kud će ovi ljudi, donio je MUP stanice policije Kula koja je tu
8 lično na mjestu gdje je stanovništvo. Drugo, u pjesmama prvog srpskog ustanka, u
9 borbama od 1804. do 1813. u jednoj pjesmi spominje se da je Karađorđe Turke slao
10 za Tursku i ima u pjesničkoj slobodi, spominje se da ko primi vjeru pravoslavnu
11 da je mogao da ostane. I ona je, znači, upotrebljena jednostavno bez ikakva
12 efekta i bez ikakve potrebe. Više u romantičnom i propagandnom smislu.

13 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, Vi ovdje sa određenom
14 osobom razgovarate, dajete mu uputstva, kažete mu da ih pešice pošalje na
15 Baščaršiju. Nakon toga kažete da se oni koji prime pravoslavnu vjeru, da oni
16 mogu ostati, žene i djeca. Dakle ovo nisu uputstva koja onda dajete?

17 SVEDOK: Molim Vas lijepo, znači, to je noć već, večer, i sve što je rečeno
18 ovde, u ovome propagandnom i romantičnom smislu je bez ikakva uticaja.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Na kraju ima stanovništvo koje je izišlo iz Butmira tad i ono može potvrditi
2 kakav je bio odnos prema njima toga dana kad su izlazili. I ja tvrdim da su
3 izišli toga dana i otišli tamo gdje su željeli bez maltretiranja kad su u
4 pitanju žene i djeca.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, moraćemo prekinuti sa
6 radom za danas.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Treba mi minuta vremena, moram pokrenuti
8 jedno pitanje.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada svjedok ode?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Da.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jedno drugo Vijeće će trebati ovu sudnicu.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Naravno. Samo da se gospodin Prstojević
13 povuče.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužiteljicu da to napravi, ali
15 prije toga, moram Vas zamoliti da ni sa kim ne razgovarate o Vašem dosadašnjem i
16 budućem iskazu. Želimo da se vratite sutra u devet ujutro u ovu sudnicu. Hvala.

17 [Svedok se povlači]

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite gospodine Stewart.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Zapravo je jedna sitnica, ali je stvar u
20 biti bitna. Ne radi se o glupoj dječjoj prepirki između mene i gospodina
21 Krajišnika. Ja sam mu tokom jutra dao jednu knjigu karata koju on sad nama ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 želi vratiti jer kaže da se radi o njegovom predmetu. Stvar je ovakva - mene to
2 niti vrijeđa niti se osjećam ponižen da mi se vođenje predmeta na ovaj način
3 oduzima iz ruku, ali mi je dosta i frustriran sam zbog toga. Ovo je jedna
4 sitnica. Gospodin Krajišnik želi pripremiti svoje unakrsno ispitivanje, ja svoje
5 želim. Htio sam zamoliti Tužilaštvo sada da mi daju još jedan primerak. Ali
6 časni Sude, ovo će se ponavljati i ponavljati. Ako imamo dvije osobe koje vode
7 predmet onda stvari stvarno postanu nemoguće. Ako ja ne mogu ovako voditi kao
8 zastupnik predmeta, ako ne mogu koristiti ono što mi treba za to, ja jednostavno
9 neću nastaviti voditi ovaj predmet dok ne budem imao ono što mi je potrebno, dok
10 mi ne bude omogućeno da radim svoj posao.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste, gospodine Krajišnik, dobili tu
12 knjigu sa kartama od gospodina Stewarta?

13 OPTUŽENI: Gospodo Sudije, svako je od nas dobio ovu knjigu, ovo je moja
14 knjiga koju sam jutros donio -

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, da li ste dobili
16 primjerak ove knjige sa kartama od gospodina Stewarta?

17 OPTUŽENI: Ma ne, nego sam ja dao svoj njemu jutros da kopira. Donio sam iz
18 zatvora, to je... to je zabuna. Svako je od nas dobio ovaj... ovaj primerak ovih

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 karata.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, da li je moguće da je
3 gospodin Krajišnik ranije dobio jedan primjerak i sada to želi zadržati?

4 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ću to riješiti. Ja sam predao gospodinu
5 Krajišniku, ja sam tražio... Ako to ne bude riješeno, ja se izvinjavam što sam
6 Vas uveo u to, ali ja se još uvek nalazim u teškoj situaciji, ja se ispričavam,
7 ima hiljadu stvari na koje moram misliti. Imam pregovore, finansijska pitanja
8 itd. Zadnje što mi treba je da se moram mučiti da pronađem svoje karte.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da će se jedna stvar razjasniti.
10 Naime, ako Vi date primjerak gospodinu Krajišniku koji ga nema, to je jedna
11 stvar. Pa onda, ako gospodin Krajišnik treba neku od tih karata da se može
12 pripremati za sljedeću sjednicu, pod tim okolnostima, rješenje nije to da se to
13 onda ne vrati Vama, nego da se pobrine da se napravi kopija, ako Vijeće može na
14 neki način pomoći, naravno. Ja ne kažem da smo sada u takvim okolnostima,
15 međutim, u sličnim okolnostima kakve sam sada opisao ja ću biti spreman da ja
16 lično napravim fotokopiju.

17 Prekidamo s radom do sutra.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala na pomoći.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 15.06.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 ... Sednica završena u 13.57h.
2 Nastavak zakazan za četvrtak,
3 16.6.2005. u 09.00h.
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

sreda, 15.06.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.